BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ BİRLEŞİN!

kitle

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
1 EYLÜL 1975 250 krş
YIL 2 SAYI 73

haftalık sosyalist gazete

TSİP GENEL SEKRETERİ TUTUKLANDI

- TSİP üyesi KİTLE ve GERÇEK sorumluları Tektaş AĞAOĞLU ve İlhan ERYILMAZ'a kelepçe vuruldu.
- İYÖKD kapatılmak isteniyor İYÖKD yöneticileri hâlâ tutuklu,
- Demokratik işçi direnişleri zorbalık ve provokasyonlarla kırılıyor
- Yüzlerce TSİP'li, devrimci, yurtsever, sosyalist zindanlarda.
- Faşist çeteler her gün yeni bir cinayet işliyor.

TÜM DEMOKRAT GÜÇLER FAŞİZAN BASKILARA DUR DİYELİM

'den haberler

GAZİANTEP'TE TSİP VE DEVRİMCİLER

Gaziantep'te işçiler, emekçiler, yurtseverler, sosyalistler ve işçilerle dayanışma içindeki TSİP yönetici ve üyeleri üzerindeki baskılara geçtiğimiz günlerde yenileri katılmıştır.

22 Temmuz'da Gaziantep'te onbinlerce emekçinin katıldığı «İŞSİZLİĞE, PAHALILIĞA ve FAŞİZME KARŞI DEVRİMCİ GÜÇBİRLİĞİ» mitinginde konuşmalar yapanlar hakkında Adana Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından soruşturma açılmış ve tutuklamalar olmuştur.

Bu mitingte konuşan, Gaziantep TSİP üyesi ve Hilâl İplik Fabrikası işçisi Cuma Torun, Gaziantep barosu avukatlarından Hasan Aydın, TÖB-DER üyesi öğretmen Ali Cevaz, Kadın Haklarını Koruma ve Geliştirme Derneği başkanı Bilge Doğan tutuklanmışlardır. Tutuklamalar konuşmalardan bir ay kadar sonra, 19 Ağustos'ta yapılmıştır.

Anti - demokratik baskıların büyük ölçüde yoğunlaştığı ve pervasızlaştığı bir dönemde, Gaziantep'teki tutuklamalar faşizan baskıların en son örneklerindendir.

GAZİANTEP TSİP İL ÖRGÜTÜNÜN AÇIKLAMASI

İşçi sınıfımızın emperyalizm ve kapitalizme karşı sürdürdüğü İŞ - EMEK - HÜRRİYET kavgası, egemen güçlerin ittifakını sarsmakta; işçi sınıfımızın devrimci sosyal muhalefeti, tüm emekçi halkımızı BAĞIMSIZLIK - DEMOKRASİ - SOSYALİZM yönünde etkileyerek, anti - faşist güçbirliği etrafında toplamaktadır.

Sömürücü sınıfların birleşik iktidarı olan MC'nin faşizan baskı ve terör yöntemlerini özellikle işçi sınıfımızın üzerinde yoğunlaştırması, bu düzenden hoşnut olmayan yurtseverleri, ilerici ve tüm demokratik güçleri, sömürü ve zulüm cephesine karşı harekete geçirmektedir.

Kapitalizmin tabiatı gereği, ekonomik ve politik bunalımlar arttıkça, emekçi halkımızın yoksullaşma süreci hızlanmakta, işsizlik, pahalılık had safhaya ulaşmakta, bu durum emekçi halkımızı, işçi sınıfının devrimci demokratik iktidarına doğru ilerletmektedir.

İşçi sınıfımızın tüm yurt çapında geliştirdiği devrimci mücadelesi, egemen güçlerin korkulu rüyası olmaktadır. Finans - kapitalin oligarşik diktatörlüğü, sömürü düzenin devamı için en gerici, en bayağı oyunlar tezgâhlamakta, emperyalist mihraklarla yaptığı ortaklığı pekiştirmek için, yeni çıkar ilişkilerine oturarak, emekçi halkımızın sırtından yeni vurgunlar planlamaktadır.

İşçi sınıfımız, patron sömürüsüne ve sarı sendikalara karşı yurt düzeyinde başlattığı grevlerle, direnişlerle egemen güçlerin tüm oyunlarını, çıkar pazarlıklarını boşa çıkarmakta, kapitalist düzenin çürümüşlüğünü ve asalaklığını hergün gözler önüne sermektedir.

Tüm baskılara rağmen, yurt çapında anti - faşist direnişler dalgalar halinde gelişmekte, başta işçi sınıfı sosyalistleri olmak üzere, ilericiler, yurtseverler, demokratik kuruluşlar mitingler, toplantılar, yürüyüşler yapmaktadırlar.

22 Temmuz'da Gaziantep'te yapılan İŞSİZLİĞE - PAHALILIĞA - FAŞİZME karşı, devrimci güçbirliği mitingine onbinlerce emekçi katılmıştır. Fakat mitingin akabinde işsizliği, pahalılığı ve faşizmi protesto niteliğinde konuşmalar yaptıkları gerekçesiyle dört devrimci tutuklanmıştır. Adana Devlet Güvenlik Mahkemesince açılan tutuklama gerekçesinde, Hilâl İplik Fabrikasında direniş nedeniyle işten atılan, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Gaziantep İl Örgütü üyesi Cuma TORUN, işsizliğe, pahalılığa ve sömürüye karşı yaptığı konuşmasında, patron sömürüsüne ve sarı sendika TEKSİF'e karşı Hilâl İplik işçilerinin yaptığı direnişi anlattığından, egemen sınıfların takibatına uğramış, Cuma TORUN arkadaşımızın evi, 1 nci Şubeye bağlı polisler tarafından aranmış, kitaplarına el konulmuş, bu arada TSİP yayınlarından olan FAŞİZM, MİLLİYETÇİ CEPHE VE GÖREVLERİMİZ adlı kitabın yasaklandığı gerekçesiyle, kitaba el konulmuş bu arkadaş hakkında 141 - 1. maddeden soruşturma açılmıştır.

Aynı mitingde konuşan Antep barosu avukatlarından Hasan AYDIN «HALKLARA ÖZGÜRLÜK» konulu konuşmasından dolayı tutuklanmıştır. Hasan Aydın hakkında açılan dava 141 - 1 nci maddeye dayandırılmaktadır. Yine aynı mitingde konuşan arkadaşlardan TÖB - DER üyesi öğretmen Ali CEVAZ, Kadın Hakları Koruma ve Geliştirme Derneği başkanı Bilge DOĞAN'ın da evleri aranmış, 141 -1 nci maddeden dolayı bu dört arkadaş Adana Devlet Güvenlik Mahkemesinde yargılanmaları için, toplu halde tutuklanarak Adana'ya sevkedilmişlerdir.

19 Ağustos günü meydana gelen tutuklama olayının halkımıza duyurulması için durumu bilgilerinize sunarız.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Gaziantep İl Yönetim Kurulu

TSİP TURGUTLU İLÇESİ BİLDİRİYOR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Turgutlu İlçesi kuruluşundan sonra yapmış olduğu çalışmalarla işçi ve köylülerle sıcak bağlar kurmuş ve sosyalizmi emekçi yığınlara anlatmak için doğru atılımlar yapmıştır. Egemen çevreler bu gelişimi engellemek, sosyalizmi emekçi kitlelere anlattırmamak ve emekçi yığınların kurtuluş yolunun işçilerin ve ezilen yoksul köylülerin sosyalist partisi olduğunu ve emekçi yığınların kurtuluşunun ancak kendi partisi ile gerçekleşeceğini öğretmemek için, TSİP Turgutlu İlçesine yoğun baskılar yapmaktadırlar.

Daha önceleri Parti binasına girilip Parti kitaplığından temel onbeş kitap çalınmış ve dolap parçalanıp üye fişleri aranmıştı. Daha sonraları Turgutlu ilçesinin Amerikan emperyalizminin Türkiye'ye ambargo uygulamasından sonra dağıttığı bildiriden, Parti ilçe yönetim kurulu altışar ay hapis, yüzer lira para cezasına çarptırılmıştır.

Bu bildiriden sonra Turgutlu'da dört bin toprak sanayi işçisinin grevi sırasında patron grev kırıcılığı yapmış ve dört işçi olaylarda yaralanmıştır. Turgutlu ilçesi bu olaylarla ilgili «Yiğit Toprak Sanayi İşçisi Patron Oyunlarına Pabuç Bırakmıyacaktır» başlıklı bir bildiri dağıtmıştır. Bilirkişi Sulhi Dönmezer, bildirideki, «lokavt kanunsuz bir harekettir Patronların bu hareketine göz yumuluyor, çünkü bir avuç parababası devletin bütün çarklarını ellerine geçirmişlerdir ve çark ları hızla kendi menfaatları yönünde çevirmektedirler. Yiğit toprak sanayi işçisi, işçi arkadaşlarının kanını yerde bırakmayacak, hesabını mutlaka soracaktır. Türkiye Sosyalist İşçi Partisi olarak da işçilerin ve emekçilerin bütün mücadelelerin de sonuna kadar yanındayız. Ve akan kanları yerde bırakmayacağız. Bir de bu kapitalist düzen, işçinin köylünün koluna kelepçe, patronun koluna saattir.» cümlelerinde sınıfları birbirine karşı tahrik gördüğünden, TSİP Turgutlu ilçe yöneticileri hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 312. maddenin uygulanmasının gerektiğini bildirmiştir.

Sosyalistleri ne 141. ve 142. gibi anti - demokratik maddeler yıldırdı, ne de idam. Biz gücümüzü ezilen, horlanan, devamlı olarak düşük ücretle fabrikaları dolduran işçilerden, emekçilerden alıyoruz. Ve omuzlarımızdaki görev tarihî bir görevdir. Mahkemeler, hapishaneler bize her zaman okul olmuştur. Yapılan tüm baskıları emekçi halka anlatmaya ve halkımızı bilinçlendirip örgütlemeye yılmadan devam edeceğiz.

TSİP Turgutlu İlçesi

TSİP İL VE İLÇE KONGRELERİ SÜRÜYOR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin il ve ilçe kongreleri sürmektedir.

Son olarak Kayseri merkez ilçe, Söke ve Nazilli ilçe kongreleri yapılmıştır.

Kayseri merkez ilçe kongresine Genel Merkez adına Merkez Yürütme Kurulu üyesi Aydoğan Gezer ve Genel Yönetim Kurulu üyesi Ankara İl Başkanı Ali Kar katılmışlardır.

Genel Merkez'den gelen arkadaşlar, uluslararası işçi sınıfı hareketinin gelişmesi ve dünya sosyalist sisteminin başarıları ve genel olarak Parti, partililik ve parti meseleleri üzerinde durmuşlar, hareketin dağınıklığını sürdürdüğü bir dönemde, parti ve partililik kavramını en sağlam temeller üzerine inşa etmenin de TSİP'in görevleri arasında olduğunu vurgulamışlardır.

Kongre seçimlerinde, yeni ilçe yönetim kurulu aşağıdaki arkadaşlardan kurulmuştur :

M. Ali Akpınar, Ali Köstekçi, Süleyman Şentürk, Lütfü Ulutaş, Derviş Arık.

İl kongresi delegeliğine de Ahmet Gavretli ile Derviş Arık seçilmişlerdir.

TSİP SÖKE İLÇESİ KONGRESİ YAPILDI

Söke TSİP örgütünün 16 Ağustos günü yapılan kongresinde, Genel Merkez adına Veli Gürcan parti ve sosyalizm sorunlarıyla ilgili bir konuşma yapmış, daha sonra yapılan seçimlerde, Orhan Çubukçu (başkan), Murat Dilli (sekreter), Asım Akyüz (sayman), Murat Cengiz (üye), Ali Çoban (üye), Atilla Şenmanav ve Ali Yalçın da yedek üyeliklere seçilmişlerdir.

İl kongresi delegeliklerine Orhan Çubukçu ve Asım Akyüz seçilmiştir.

TSİP NAZİLLİ İLÇE KONGRESİ YAPILDI

TSİP Nazilli ilçesi kongresi 17 Ağustos 1975 günü yapılmıştır. Kongrede Genel Merkez'den Merkez Yürütme Kurulu üyesi Veli Gürcan ve Genel Yönetim Kurulu üyesi İsmail Güldal birer konuşma yapmışlar, seçimler sonucunda yönetim kuruluna Şükrü Kaçmaz, Şehabettin Gülertekin, Cavit Yenipazarlı, M. Ali Bozdemir, Mustafa İnç; yedeklere de Nesrin Yılmaz ve Tufan akın seçilmişlerdir.

Nazilli ilçesinden, ilk kongresi delegeliklerine Ahmet Sönmez ve Mustafa İnç seçilmiştir.

ANKARA'DA ANTİ-EMPERYALİST BİR KAMPANYA BAŞLATILIYOR

Eylül ayı başından itibaren, iki hafta süreyle, Ankara'da, emperyalizme karşı bir kampanya açılacaktır. Kampanya hazırlıklarına başlanmış ve emperyalizme karşı güçleri kapsayacak böyle bir kampanyanın yürütülebilmesi için ön çalışmalar hızlandırılmıştır. KİT LE yayına girdiiğ sırada, hazırlıklar ilerlemekte ve sosyalist, ilerici ve demokrat kuruluşların temsil edildiği toplantıda, çalışmaların politik çizgisi ve programı tesbit edilmekteydi.

Bu kampanyadan önce faşizme karşı demokratik güçlerin ortak eylemi olacak bir başka çalışma da aynı bütünlük içinde planlanmakta dır.

TSİP YÖNETİCİLERİ TÖB-DER GENEL MERKEZİNİ ZİYARET ETTİ

Geçtiğimiz hafta içinde, TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, MYK üyesi İbrahim Seven ve Ankara il başkanı Ali Kar TÖB - DER Genel Merkezini ziyaret ederek TÖB - DER Genel Başkanı Cemil Çakır, Yönetim ve Yürütme Kurulu üyeleriyle genel bir sohbet görüşmesi yapmışlardır. Genel olarak emekçi halkımızın baskı ve sömürüye karşı mücadelesini, özel olarak da emekçi halkın en bilinçli kesimlerinden birini oluşturan öğretmenlerin mücadelesini konu alan görüşme sırasında, işçi sınıfımız ve TSİP üzerindeki yoğun faşizan baskının, aynı şekilde öğretmenlerimizi de hedef aldığı gerçeği dile getirilmiştir. Bu baskıların somutlandığı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kaldırılması ve kararların iptali yolunda demokrasiden yana tüm güçlerin ortak mücadelesi zorunluluğu üzerinde fikir birliğine varılmıştır.

İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesi TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu'nu da tutukladı

TÜM DEMOKRATİK GÜÇLER FAŞİZAN BASKILARA «DUR» DİYELİM

- **DEVLET GÜVENLİK MAHKEMELERİNE, 12 MART DÖNEMİNİ ARATMAYAN OLOĞANÜSTÜ BİR DİNAMİK KAZANDIRILDI**
- **TÜRKİYE'NİN DÖRT BİR YANINDA YÜZLERCE, BİNLERCE, İLERİCİ DEVRİMCİ, SOSYALİST VE ÖZELLİKLE TSİP ÜYELERİ ZINDANLARDA**
- **DEMOKRATİK GÜÇLERİN BÖLÜNMÜŞLÜĞÜ VE DAĞINIKLIĞI, FAŞİZAN GÜÇLERE YENİ ADIMLAR ATMA İMKÂNI TANIMAKTADIR**

Son günlerde ilerici yayın organları, TSİP üyeleri, tüm ilericiler, yurtseverler, sosyalistler üzerinde yoğunlaşan baskıların en son halkaları: faşist koman do saldırılarının yeni cinayetlere varması; Türkiye'nin çeşitli yerlerinde işçi direnişlerinde sendika seçme özgürlüğü ve kanunsuz lokavtlara karşı direnen işçilerin, bu arada TSİP Ankara il başkanının tutuklanması, TSİP Ankara ili davasında savcının partiyi «muvazaalı parti» olarak nitelemesi; İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinin tutuklamış bulunduğu Gerçek ve Kitle gazeteleri eski yazıişleri müdürlerinin, basın suçlusu oldukları halde kelepçelenerek adliyeye getirilmeleri; İstanbul Yüksek Öğrenim Kültür Derneği (İYÖKD) yöneticilerinin halâ zindanlarda tutulması ve İYÖKD hakkında kapatılma kararı istenmesi; Anadolu'nun çeşitli yerlerindeki tutuklamalar, baskılara, hatta cinayetlere ek olarak, Gaziantep'te TSİP'lilerin ve bir ay önceki bir toplantıda konuşan dört yurtsever ilericinin Adana Devlet Güvenlik Mahkemesince tutuklanması ve nihayet, TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ GENEL SEKRETERİ YALÇIN YUSUFOĞLU'NUN HAKKINDA ÜÇ GIYABİ TUTUKLAMA KARARI OLDUĞU GEREKÇESİYLE, İSTANBUL DEVLET GÜVENLİK MAHKEMESİNCE TUTUKLANMASI oldu.

Olayı, bırakalım daha ileri demokrasi anlayışlarını, bırakalım gerçek demokrasiyi, yani emekçi halkın işçi sınıfı öncülüğündeki demokrasisini, kısıtlı burjuva demokrasisi çerçevsinde ele aldığımızda bile, ortada somut bir gerçek vardır: Anayasanın teminatı altındaki bir siyasal partinin genel sekreteri tutuklanmıştır. Böyle bir tutuklama, açık faşizmin, 12 Mart'ların sözde bulunmadığı bir dönemde, bir parti genel sekreterinin tutuklanmasının, hele bu gerekçelerle tutuklanmasının ilk örneğidir.

Burjuva demokrasisi çerçevesinde bile, kabul edilmez, katlanılmaz bir olaydır bu:

Tıpkı, basın ve fikir suçluları durumunda bulunan Gerçek gazetesi sahibi ve eski sorumlu yazıişleri müdürü Tektaş Ağaoğlu ile Kitle gazetesi eski yazıişleri müdürü İlhan Eryılmaz'ın, teamül olmayan ve son zamanlarda örneği görülmeyen bir şekilde İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesince tutuklanmaları, üstüne üstlük kelepçelenerek Adliyeye sevkedilmeleri gibi...

Tıpkı Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi savcısının sadece Anayasa mahkemesi kararıyla sonuca bağlanabilecek bir konuyu, TSİP'in yasallığı konusunu fütursuzca ele alıp, TSİP'i en küçük bir delile dayanmadan «muvazaalı parti» ilân edebilmesi gibi...

Tıpkı İYÖKD yöneticilerinin aylardır zindanlarda tutulmaları ve örgütün gizli örgüt iddiasıyla kapatılmak istenmesi gibi...

Ve tıpkı Türkiye'nin dört bir yanında, sömürü düzenine başkaldırılanların zindanlara sürülmesi gibi...

TSİP Genel Sekreteri, bu güne kadar alınabilen bilgilere göre İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesince 142., 311. ve 159. maddelerden kovuşturulmaktadır. Bilinen, alışılan anti - demokratik maddeler...

Bazılarınca, bilinmeyen, alışılmayan konu, egemen güçlerin ve araçlarının işleri bu noktaya getirmeye nasıl cesaret ettikleri, neler planladıkları, gelişmelerin ne yönde olduğudur.

MC partilerinin ve tüm egemen güçlerin, emekçi halkın güçlenen muhalefeti karşısında gitgide daha büyük çıkmazlara doğru gittikleri görülmektedir. Emekçi halkın (hele son günlerdeki bütün belirtileriyle) işçi sınıfının uyanışı ve bilinçlenmesi, bugün bir ölçüde sosyal demokrasi sınırlarında görünse bile, yerli yabancı sömürücü güçler, bu bilinçlenmenin nelere gebe olduğunu görmektedirler. Geçtiğimiz günlerde önemli birkaç gelişme olmuştur. Birincisi, egemen sömürücü güçler karşılarında kendi deyimleriyle bir avuç genç ve solcu olmadığını, işçi sınıfının ve emekçi halkın bulunduğunu somut örneklerle, direnişlerle, grevlerle işçi eylemleriyle görmüşler ve bunları polisle, jandarmayla, copla, panzerle, silâhla kırmaya çalışmışlardır. İkincisi, Cumhurbaşkanı, bugüne kadar, birkaç istisna ile benimsediği «ortayolcu» ve «Batı»cı üsluba ters bir üslupla, sadece MHP'nin sahip çıktığı son demeçlerinden birinde, seçmeni etkilemeye yönelik konuşmalar yapmış ve açık açık «devleti marksistlere ve şeriatçılara vermeyeceğiz» diyebilmiştir. Eğer asgari bir burjuva demokrasisine ve getirdiği seçim sistemine bağlı kalınıyorsa, vermeyecek olanlar kimlerdir? Seçmen uyarıldığına göre, seçmenin serbest iradesine etki etmek isteyenler kimlerdir? Ve bu engelleme ne şekilde olacaktır?

Gelişmeler ve olaylar birbirinden kolay kolay ayrılabilecek nitelikte değildir. Aksine çok bağlıdır. Egemen güçler ve tüm sözcüleri, bir kere daha çözümsüzlüğün kararında dolaştıklarını ve kafalarını işçi sınıfının ve halkın uyanışına tosladıklarını görmektedirler. Etekleri tutuşmakta, sosyal demokrasi alternatifine egemen güçlerin bir bölümü yapışırken, gelişen emekçi muhalefetinin —hele Türkiye şartlarında— sosyal demokrasinin sınırlarını mutlaka aşacağı korkusu içlerinden silinmemektedir.

Son günlerde, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin olağanüstü dinamik kazanması, sıkıyönetim kalktıktan sonra sıkıyönetim görevlerini üstlenmesi ve 12 Mart dönemine çok benzer bir şekilde çalışmaya başlaması da bu bütünlük içinde düşünülmelidir. Yine, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesinin, saldırı ve cinayet sanığı bir takım Ülkü Ocaklılara beraat verirken, aynı mahkemenin TSİP Ankara ili yöneticileri hakkında «gizli örgüt» iddiasını sürdürmesi de aynı bütünlükteki belki küçük ama anlayana çok önemli bir göstergedir.

TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu, bu ortamda, bu bütünlük içinde tutuklanmıştır. Bu arada, Genel Sekreterin tutuklanmasının önemi, TSİP'in çeşitli örgütlerine ve üyelerine yapılan anti - demokratik baskıları, diğer TSİP üyelerinin tutuklanması olgularını bastırmamaktadır şüphesiz.

Saldırıların, anti - demokratik uygulamaların, özellikle örgütleri örgütlü hareketleri ve daha da özellikle işçi sınıfını örgütlemeye yönelen partileri ve bunlar arasında da, gerek örgütlenmesi gerek çizgisiyle, varlığını değil burjuvazinin, küçük burjuva ilerici çevrelerinin bile yok sayma çabalarına rağmen) ispatlamış olan TSİP'i hedef aldığı da asla gözden kaçırılmama lıdır.

Onların, o sömürücü egemen güçlerin asıl hedefi, işçi sınıfının ve emekçi halkın örgütlenmesidir. Onların asıl hedefi, en demokratik hak olan, emekçi sınıfların örgütlenme özgürlüğünü ne bahasına olursa olsun ve ne metodla olursa olsun engellemektir.

TSİP ÜZERİNDEKİ BASKILAR VE DEMOKRATİK MÜCADELE

TSİP kurulalı bir yılı iki ay geçti. Bu süre boyunca, hiç abartmadan, her gün, Anadolu'nun dört bir yanında birkaç TSİP'linin karakolara çekildiği, dayak ve işkenceye maruz bırakıldığı, tutuklandığı söylenebilir. TSİP yöneticileri ve üyeleri, bir yıl iki aydan bu yana, dolaylı dolaysız, açık sinsi, bütün baskılara karşı mücadelelerini sürdürüyorlar.

TSİP'e karşı uygulanan yöntem açıktır: Sosyalist hareketin ve ilerici güçlerin, asgarî müştereklerde en genel çizgilerde birleşmekle birlikte, örgütsel olarak —geçici de olsa— dağınıklığı, şüphesiz ki egemen güçlerin gizli - açık servisleri, ajanları ve bizzat kendileri tarafından da bilinmekte, izlenmektedir. Bu dağınıklığın, Türkiye'de demokratik güçbirliği ve cephe geleneğinin zayıf olması ve güçbirliğinin inşası döneminde bulunulması nedeniyle, demokratik mücadeleyi güçten düşüreceği de bilinmektedir.

Bu güçlerin çabaları, demokratik güçbirliğini engellemeye, hareketi bölünmüş tutmaya ve demokratik mücadeleyi zaafa uğratmaya bilinçli ve programlı olarak yönelmektedir.

Öte yandan, Türkiye'de demokratik güçler, bu dağınıklığın acısını çekmekte; bu dağınıklığın nedeni ve sonucu olarak, bütün iyi niyetlere, bütün çağrılara, bütün çalışmalara ve tüm demokratik mücadele ve güç birliği bilincine rağmen, karşı devrimci, gerici, faşizan güçlerin geriletebilecek ,onların cesaretlerini kırabilecek, onlara geri adım attırabilecek demokratik güçbirliği ve giderek demokratik cephe henüz kurulamamış bulunmaktadır.

İlericiler, devrimciler, sosyalistler üzerindeki ve özellikle de, Genel Sekreterinin tutuklanmasına kadar varan TSİP üzerindeki baskılar karşısında, demokratik güçbirliğinin, ardını MC'ye dayayan bu baskıları geriletebilecek biçimde ve güçte oluştuğunu söylemek gerçekçilik olmaz.

Olaylara devrimci dürüstlük ve gerçekçilikle bakalım: En geniş bir demokratik kamuoyunu etkileyebilecek bir olayı, iki basın davası tutuklusunun kelepçelenmesi olayını ve daha da önemlisi TSİP Genel Sekreterinin tutuklanması olayını ele alalım. Tüm demokrat güçlerin, sendikasından, birliğinden, partisinden, gazetesine kadar isyan edeceği, tepki göstereceği, görüş bildireceği, dayanışmaya geçeceği, demokratik mücadele vereceği olaylardır bunlar. Burada kişinin kimliği, örgütün niteliği, v.s. söz konusu değildir. Tek gösterge, demokratik olup olmamasıdır. Oysa, yine gerçeklere dönelim: Bütün ilerici, demokrat, bilinen yayın organlarına, gazetelere haberler anında yetiştirildiği halde her iki —tipik— olayın tepkisi ve yansıması nasıl olmuştur? Ne ölçüde değerlendirilmiştir? Ve sendikasından meslek odasına kadar demokratik kuruluşların, örgütlerin, demokrasi havarisi CHP'nin ve diğer demokratik nitelikli, ilerici siyasal partilerin tepkileri ne olmuştur?

Burada, Türkiye'de demokrasi mücadelesi adına sorulması gereken soru şudur: Bir provokasyon çizgisi olmadıkça ve egemen güçlere hizmet etmedikçe kime ve hangi örgüte yönelirse yönelsin, tüm anti - demokratik baskılara karşı cephe alınmalı mıdır, ortak mücadele verilmeli midir? Böyle bir mücadele demokrasi mücadelesinin bir parçası mıdır? Yoksa Türkiye bir suskunlar ülkesi, demokratik güçlerin fiilen varolmadığı veya varolmama sınırında dolaştığı bir gayya kuyusu mudur? Türkiye'yi her sesin içinde sustuğu ve yankı bulmadığı, anti - demokratik özlemlerin kol gezdiği bir kör kuyuya mı çevireceğiz, yoksa demokrasi mücadelesi mi vereceğiz?

Soru budur, sınav budur. Burada seçmeler, sübjektif beyeniler, küçük hesaplar, kişisel sorunlar devreye giremez; çünkü faşizan baskılardan kimselerin gemisini kurtarabildiği görülmemiştir. Ve daha da önemlisi, burada, demokrasiyi CHP'nin yani sosyal demokrasinin sınırlarında bitiren anlayış devreye girdiği anda, demokrasinin de sonu gelmiş demektir.

Türkiye'de, bir süreden beri, en ileri sayılan yayın organlarından, demokratik nitelikli örgütlere, toplumda demokratik baskı gücü olabilecek kuruluşlara ve ilerici - demokrat bazı kişilere kadar, önemli bir

(Devamı sayfa 10. da)

TSİP'in TİP, TEP, SP ve TBP'ye yolladığı çağrı üzerine ilk toplantı yapıldı

12 Ekim seçimlerinde ortak tutum ve davranış saptamak ve genel olarak demokratik güçbirliğinin gerçekleşmesinde adımlar atmak üzere toplanan TSİP, TEP, TBP ve SP, ilk birleşimlerini 25 Eylül Pazartesi günü TSİP Genel Merkezinde yaptılar. Çağrı yapılan partilerden sadece TİP'in katılmadığı toplantıda, parti yetkilileri 12 Ekim seçimleri gibi somut bir konuda başlatılan görüşmelerin demokratik güçbirliğinin sağlanması doğrultusunda önemli bir adım olduğunu belirtmişler, temasların demokratik platformda kalıcı olmasını dilediler.

Toplantıda, 12 Ekim seçimlerinde takip edilecek ortak politikanın tesbiti konusu görüşüldü. Özellikle TBP'nin seçimlere parti olarak katılma imkânı çerçevesinde, bir yandan genel değerlendirmeler yapılırken, öte yandan da somut öneriler getirilmeye çalışıldı. Önümüzdeki dönemde, esas hedefin Türkiye'de faşizan gidişin başlıca sorumlusu olan MC partilerinin gücünü geriletmek olduğu görüşü, toplantıya katılan parti yetkilileri tarafından kabul edildi ve özellikle son gelişmeleriyle bir burjuva reformist parti niteliği belirginleşen CHP'nin, demokratik yönden MC partileriyle aynı kefeye konulamayacağı saptandı.

12 Ekim seçimlerinde demokratik güçbirliği için ilk çağrıyı yapmış olan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, toplantıda TBP'ye şu teklifleri götürdü :

- Seçimlerde, devlet tarafından sağlanan bazı olanaklardan özellikle radyo televizyon konuşmalarından, demokratik güçbirliğine katılan sosyalistlerin işçi sınıfının bağımsız politikasını somutlayan konuşmalar yapmak için yararlandırılmaları;
- Seçim toplantılarında, işçi sınıfının bağımsız politikasının duyurulması. Bunun ortak siyasal program içinde, ama sosyalist partilerin sözcüleri tarafından ve **«bağımsızlık»** belirtilerek yapılması;
- TBP'nin seçimlere girdiği yerlerde TBP listesinden bağımsız sosyalist adaylar gösterilmesi ve bunun bir güçbirliği çerçevesinde yapıldığının taraflarca belirtilmesi.

Türkiye Birlik Partisi, bu önerileri Parti organlarına götürüp, buralarda görüşüldükten sonra sonuç bildireceğini söylemiş, SP ve TEP de konuyu kendi parti organlarında görüştükten sonra görüş bildireceklerini açıklamışlardır.

Gelecek toplantının 3 Eylül'de, Ankara'da, TBP Genel Merkezinde yapılmasına ve tekliflerin müzakere edilerek sonuca bağlanmasına ve ortak çalışma programının, bu toplantıdan sonra tesbit edilmesine karar verilmiştir.

Toplantıda bulunan partiler, toplantıya katılmamış olan TİP'e bir çağrı daha yapılmasına ve demokratik güçbirliği konusundaki yazısındaki görüşlerinin açıklanmasının bir kere daha istenmesine karar vermişlerdir.

TİP'in cevabının kısaca eleştirisi

TSİP'in yapmış olduğu «seçimler için güçbirliği» çağrısına TİP'in vermiş olduğu cevabı tatmin edici bulmayan diğer dört parti temsilcileri TİP'e yeniden bir çağrı yapılmasını karar altına almış ve TSİP tarafından hazırlanan metin diğer partilerin de tasvibi alındıktan sonra TİP'e gönderilmiştir. Bu yeni çağırı güçbirliğine katılan partilerin **müşterek görüşünü** aksettirmektedir.

Öte yandan TİP'in güçbirliğine katılmayışını açıklayan yazısının, **mutlaka** eleştirilmesi gereken **önemli** yanılgıları ihtiva ettiği gözden kaçmamaktadır. Bu bakımdan **dostluk - eleştiri - dostluk** prensibi dışına çıkmadan ve bu prensibin gereği olarak TİP'in mektubunun eleştirisi yapılmalıdır. Biz burada mektubun elimize geçmesiyle, KİTLE'nin basıma verilmesi arasında sadece iki günlük bir süre olduğu için eleştirinin ana noktalarına değinmekle yetineceğiz.

TİP'in mektubunun eleştirilmesi gereken temel noktaları şunları olmaktadır :

1 — TİP, bir güçbirliğini oluşturan güçler, adına hareket ettikleri toplumsal güçleri kısmen dahi olsa gerçekten temsil ettikleri takdirde bir güçbirliğinden söz edileceğini, günümüzde böyle bir durumun mevcut olmadığını, dolayısıyla mevcut örgütlerin biraraya gelmesiyle bir güçbirliğinin oluşamayacağını ileri sürmektedir.

Evet, Türkiye Sosyalist hareketi bölünmüşlüğünü sürdürmektedir; sosyalist hareket ile sosyal demokrasi arasında talepleri olan ilerici demokrat toplum kesimleri güçlü bir siyasal temsile sahip değillerdir. Ama mevcut durum Türkiye toplumunun, kabul etsek de etmesek de somut gerçeğidir. Mevcut örgütlerin temsil kaabiliyetlerini ne olduğundan fazla abartmalıyız ne de «hiç» saymalıyız. Unutmamalıyız ki çok geniş emekçi kitlelerin talepleri, bugünkü seviyesinde bile sosyal demokrasiyi fersah fersah aşmaktadır. Ve bu kitlelerin **siyasetleri** mevcut örgütler vasıtasıyla yürütülmek zorundadır.

Üstelik güçbirliği bir iyi niyet isteği olarak değil somut bir ihtiyaçtan doğmuştur. Mevcut örgütlerin, adına hareket ettikleri toplumsal güçleri daha ileri seviyede temsil etmelerinin yollarından birinin de böylesi somut güçbirliği çalışmaları ile gerçekleşebileceği gerçeği gözden uzak tutulmamalıdır.

2 — TİP'in güçbirliği çalışmalarına katılmama kararının esas nedeni, alınacak oyların oranının mevcut sosyalist potansiyelin bir hayli altında olacağı, böyle bir durumun

(Devamı sayfa 10. da)

Toplantıda alınan karar gereğince TİP'e gönderilen yazı

TİP'in toplantıya katılmaması üzerine, toplantıya katılan partiler TİP'e yeni bir yazı yazılması kararını almışlar ve bu görevi ilk çağrıyı yapan TSİP'e vermişlerdir.

TİP'in cevabı konusunda, demokratik güçbirliği çalışmaları yapan partilerin bağımsız tutum ve görüşleri saklı kalmak üzere, alınan karar gereğince TİP'e gönderilen yazı aşağıdadır :

Sayın Behice Boran
TİP Genel Başkanı
İstanbul

25/8/1975 tarih ve 186 sayılı yazınıza cevaptır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 12 Ağustos ve 22 Ağustos 1975 tarihli yazıları ile yaptığı çağrı sonucunda 12 Ekim seçimlerinde ortak bir tutum saptamak ve bir demokratik platform çerçevesinde güçbirliğini oluşturmak üzere toplanan, kuruluş sırasıyla, TBP, TSİP, TEP ve SP; bu toplantıya katılmayacağını bildiren Türkiye İşçi Partisi ile güçbirliği konusunda yazışmanın sürdürülmesinin yararlı olacağı görüşüne varmışlardır. Bu yazıyı söz konusu karar gereğince tarafınıza gönderiyoruz.

İçinde bulunduğumuz dönemin somut görevi Türkiye'deki tüm demokratik güçlerin ortak demokratik platformdaki güçbirliği ve mücadelesidir. Ancak böyle bir güçbirliği ile verilecek mücadele MC partilerini ve ardlarındaki gerici sömürücü mihrakları geriletebilir; demokratik güçlerin ileri adımlarına yol açar; anti - emperyalist, anti - faşist güçlerin pekişmesini, mücadelelerinin güçlenmesini sağlar.

Bu somut görevin üstesinden gelmek, şüphesiz ki demokratik güçbirliğini, giderek gerçek sınıf temeline ve sınıf ittifaklarına dayanan demokratik cephe'yi oluşturmakla mümkündür.

Türkiye'nin bu gün içinde bulunduğu iç ve dış şartlar gözönüne alınırsa, demokratik güçbirliği sorununun hem genel olarak, hem de önümüzdeki yakın olay 12 Ekim seçimlerinde gündeme gelmiş olduğu açıktır.

Türkiye'nin bugünkü koşullarında, sol'daki dağınıklık, sosyalist çizginin ve hareketin bölünmüşlüğü inkâr edilmez bir gerçektir. Bu bölünmüşlüğün henüz gerçek anlamda billurlaşmış bir sınıf temeline oturmadığı da bir başka gerçektir. Ustalar, hareketin birleşmesinin «önce işçilerin, sosyalizmin birliği, sonra demokratik güçlerin birliği ve halk cephesi» anlamında çözümlenemeyeceğini, bunun durum ve yere göre değiştiğini defalarca belirtmişlerdir.

Bu durumda, bir yandan egemen sömürücü mihraklar ve sınıflar yeni saldırılara hazırlanırlarken ve kitlelerin, özellikle işçi sınıfının kabaran mücadelesi ve kendi iç ve dış çözümsüzlükleri karşısında bunalımdan bunalıma yuvarlanırlarken, önümüzdeki günlerde, anti - demokratik, faşizan baskıların yoğunlaşacağı ve işçi sınıfının sesinin büsbütün boğulmak isteneceği de bir gerçektir.

Böyle bir durumda, genel olarak demokratik güçbirliği gereği, özel olarak da önümüzdeki somut olay olan 12 Ekim seçimlerinde bir tavır birliği gereği ortaya çıkmaktadır.

Özünde, demokratik mücadelede güçbirliği ve cephe sorunlarının halâ gerektiği gibi kavranamadığı bir ortamda, Türkiye'de bu sorumluluk çok daha ağırdır ve ertelenemez.

Öte yandan ,işçi sınıfını ve emekçi kitleleri, kitlelerin uyanış ve bilinçlenmesinin bu derece hızlı olduğu bir dönemde sosyal demokrasinin sınıf mücadelesini reddeden ve sınıflar arası barış öneren ağına terk etmemek de o derece önemlidir.

Bu genel görüşler ışığında, önümüzdeki 12 Ekim seçimlerinde tavır meselesini ele alırsak, şu noktalar ilk ağızda ortaya çıkmaktadır :

12 Ekim seçimlerine mevcut anti - demokratik seçim kanunları nedeniyle sosyalist partiler Parti olarak katılamamaktadırlar. Dolayısıyla seçimlere parti olarak katılmanın ajitasyon - propaganda imkânlarından yararlanamamaktadırlar.

Gerek «cephe» anlayışı, gerek kendini tüm demokrat güçlerden soyutlamak ve doğrudan «demokrasiden yanaysanız bana oy verirsiniz» bunun dışında cephe güçbirliği v.s. tanımıyorum» anlayışıyla, gerekse saflarındaki sağ çevrelerin ağırlığıyla, CHP, kendi solundaki siyasal partilerle asgarî bir demokratik platformda güçbirliğine yanaşmadığı gibi, işçi sınıfının bağımsız politikasının ve sesinin duyurulmasını da kendi temsil ettiği sınıf çıkarları açısından uygun görmemekte, hele bunu kendisinin de dahil olacağı bir ortak platformda mümkün kılmayı asla düşünmemektedir. Bu konuda çeşitli açık göstergeler vardır.

CHP'yi sola çekmek, sol sosyal demokrasiyi sağa hakim kılmak ise, yine karşısında güçlü ve birlikli bir sosyalist hareket olmasa bile, hiç değilse ortak mücadele verebilen ve asgarî programlarda ortak davranabilen demokratik bir güçbirliğinin varlığını gerektirir.

Bu durumda, parti olarak seçimlere katılmayan sosyalist partiler nasıl bir tavır takınabilirler?

Bir noktaya açıklık getirmenizi rica ediyoruz : Cevabî yazınızın 3. sayfasında yer alan «de-

(Devamı sayfa 10. da)

TSIP'in çağrısına TİP'in ve TEP'in verdikleri cevaplar

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin 12 Ekim seçimlerinde ortak tutum ve davranış saptamak ve genel olarak demokratik güçbirliğinin gerçekleşmesinde adımlar atmak üzere Türkiye Birlik Partisi, Türkiye Emekçi Partisi, Türkiye İşçi Partisi ve Sosyalist Parti'ye yaptığı çağrıya TBP'nin ve SP'nin cevapları KİTLE'nin geçen sayısında yayınlanmıştı. Bu sayıda da TİP'in ve TEP'in cevaplarını yayınlıyoruz.

TİP'in cevabı

Sayın Ahmet Kaçmaz
Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Başkanı
İSTANBUL

İlgi : 12 Ağustos 1975 gün ve 424 sayılı yazınız ile
22 Ağustos 1975 gün ve 466 sayılı yazınız.

Mektuplarınız Merkez Yönetim Kurulunda görüşülmüş, aşağıdaki cevap yazısının tarafınıza iletilmesine oybirliği ile karar verilmiştir.

12 Ağustos tarihli mektubunuzda üzerinde anlaşmaya varılacak demokratik ilkeler etrafında eylem birliğinden söz edilmektedir. Bu ilkelerin birincisi, her halde, işçi sınıfının sosyalist hareketinin ve bu hareketin temsilcisi olma iddiasıyla ortaya çıkan partilerin seçimlerde işçi sınıfının sesini ayrı, bağımsız bir ses olarak duyurup duyurmamaları konusuna ilişkin olandır.

İşçi sınıfının sosyalist hareketinin bağımsızlığını korumak, işçi sınıfının olaylara bakış açısını, eleştiri ve önerilerini ortaya koymak gereği, sanırız, tartışmasız kabul edilecek bir ilkedir. Yine, tüm anti - emperyalist ve demokratik güçlerin «ortak demokratik zeminde davranmaları» ve böyle bir davranışın işçi ve emekçi sınıfların çıkarları ile uyuşacağı da genel bir doğrudur. Ne var ki, ilkeler soyut, «genel doğrular» olarak ele alınarak değil, verili durumun koşullarında somut uygulama olanakları, seçenekleri incelenip saptanarak değerlendirilir.

Şu halde önümüzdeki sorun; güz seçimlerinde «sosyalizmin bağımsız politikası» nı yürütebilmek, sesini duyurabilmek için ne gibi olanaklar, seçenekler vardır, neler yapılabilir? sorusunun doğru cevabını saptamaktır.

Seçimlere parti olarak katılmak hukuken mümkün değilse de, bazı yollardan yine de seçimlere bir ölçüde katılmak düşünülüyor mu? Mektupta bu konuda bir açıklık olmamakla beraber, «seçim faaliyetleri ortak bir şekilde yürütülebilir» sözlerinden böyle bir olanağın düşünüldüğü izlenimi alınmaktadır. Ayrıca vaktin darlığı üzerindeki israr da bu izlenimi kuvvetlendirmektedir.

Eğer, işçi sınıfının bağımsız sosyalist politikasının yürütülmesi gerektiği doğrusundan seçimlere şu veya bu biçimde bir ölçüde katılıp bir seçim kampanyası yürütülmesi sonucuna varılıyorsa, söz konusu doğrudan mantıkî zorunluluk olarak böyle bir sonuç çıkmaz. Seçimlere şu veya bu biçimde katılma yollarını aramak ve katılmak, somut koşullar ve olanaklar ışığında çok iyi tartılıp bir karara varılması gereken bir konudur.

Aynı nitelikte bir ihtirazi kayıt anti - emperyalist, demokratik güçlerin güç ve eylem birliği için de söz konusudur. Bu genel ilke tartışmasız doğrudur; ama pratiğe döndüğümüzde, somut bir zaman bölümünde var olan somut örgütlerin niteliği ve durumu ön plana çıkar. Güc ve eylem birliğine girecek örgütler belli sınıf ve tabakaların, en azından, bunların belli kesimlerinin temsilcisi ve bu kitleleri harekete geçirecek durumda olmalıdır. Ancak bu durumdaki örgütler toplumsal bir gücü ifa de ederler ve belli hedeflere yönelik belli ortak eylemlere girdiklerinde gerçekten bir güçbirliği oluşur. Böyle bir gücün olmadığı yerde güçbirliği de söz konusu olamaz. Çünkü esas amaç biçimsel örgütlerin değil, sınıfsal kitlelerin güç ve eylem birliğinin sağlanmasıdır. Bunun için, tüm anti - emperyalist, demokratik güçlerin güç ve eylem birliği sorunu öncelikle bu açıdan ele alınmalıdır.

Bugün Türkiye'de önemli bir sosyalist birikim vardır. Ama bu birikimi potansiyel güç olmaktan çıkarıp aktif güç haline getirmek zaman isteyen bir iştir. Bugünden yarına hemen gerçekleştirilecek gibi değildir. Seçimlere girmek bu potansiyeli yansıtabilecek ölçüde sonuç alınması olanağı görülürse düşünülmelidir. Yoksa alınacak yetersiz sonuçlar, sosyalist birikimin gerçek boyutları, potansiyel gücü hakkında kamuoyunda yanlış bir izlenim yaratır, gerçeğe aykırı yargılara yol açar. Ayrıca bu sonuçlar bu birikimin üzerinde de olumsuz etkiler doğurur, karamsarlık yaratabilir ve bu potansiyel gücü örgütlemeyi ve harekete geçirmeyi güçleştirebilir. Bu nedenlerle, şu veya bu yoldan aday göstermek suretiyle önümüzdeki kısmî seçimlere katılmak bizce uygun görülmemektedir.

Kaldı ki, önerdiğiniz partiler toplantısında seçime ilişkin çeşitli olanakları ve seçenekleri tartışıp bir karara bağlama durumu da fiilen mevcut değildir. Kitle gazetesinde Genel Yönetim Kurulunuza ilişkin haberden anlaşıldığına göre, Kurulunuz 10 Ağustos 1975 günlü toplantısında 1) seçimi boykot etmeme, 2) CHP'ye oy vermeme konusunda kesin karar almıştır. Öte yandan, güçbirliğine çağırdığınız partiler arasında birisi —Türkiye Birlik Partisi— seçime katılacaktır. Bu üç husus göz önünde tutulunca, çıkan sonuç, ya TBP'nin tek başına çıkaracağı listenin veya diğer partilerin onaylayacağı bağımsız adayların da yer almasıyla oluşacak karma TBP listesinin desteklenmesidir. Durum böyle olunca önerilen toplantı ister istemez ancak bu seçeneğin gerçekleştirilmesi doğrultusunda ayrıntıların görüşülmesinden ibaret kalacaktır.

Bizim görüşümüze göre önümüzdeki seçimler MC iktidarı konusunda bir referandum niteliğindedir. Millet Meclisi'nin bileşimini değiştirmiyeceği için, seçim sonuçlarına göre MC hükümetinin otomatikman iktidardan düşmesi ve yerine bir başka hükümetin geçmesi söz konusu değildir. Ama bu seçimlerin sonucu MC partilerinin ve hükümetinin halk kitlelerinde desteklenmediğini gösterebilir ve göstermelidir. Seçim sonuçları böyle olursa, esasen kendi içinden çekişmeli olan, Meclis aritmetiği açısından sağlam dayanağı bulunmayan ve en önemlisi, karşı karşıya olduğu politik, ekonomik ve sosyal sorunlara kapitalizm açısından dahi geçerli olabilecek çözümler getiremiyen, acz içindeki MC hükümeti daha fazla iktidarda kalamaz. MC hükümetinin iktidardan düşürülmesi anti - faşist, demokrasi mücadelesinin kısa vadede en ivedi sorunudur. Milliyetçi Cephe, emperyalizmle bütünleşmiş ve ona bağımlı, anti - demokratik gerici güçlerin toplanıp birleşme girişiminin ürünüdür. Bu cephe dağıtılmalıdır. MC hükümeti, bu gerici güçler koalisyonunun iktidarı, onun baskıcı, vurucu aracıdır, bu araç yok edilmelidir. Demokratik ortamın ferahlaması, demokratikleşme sürecinin ilerletilmesi için ilk iş bu engelin ortadan kaldırılmasıdır.

Şuna da işaret edelim ki, burjuvazinin birbiriyle çelişen kesimlerinin; en gerici, faşist güçlerin toparlanıp birleşme, iktidarı ele geçirip baskı ve şiddet rejimini sürdürme eğilim ve hareketi, MC'nin iktidardan düşmesiyle bitmeyecek, belki de daha yoğun biçimde sürecektir. Zira burjuvazinin ve iktidarlarının çıkmazının nedeni yapısaldır. Dışa bağımlı geri kapitalizmin sanayileşme çabalarının çıkmazıdır bu. Mali, ekonomik sorunların ve bunlarla bağıntılı olarak sosyal sorunların çok ağırlaştığı böyle bir durumda burjuvazi demokratik ortamı daraltarak, kitleleri ve ilerici, demokratik güçleri baskı altında tutarak ancak iktidarını sürdürebileceğini biliyor. Onun için demokrasi mücadelesi için güç ve eylem birliği düşünülmelidir, yukardaki ihtiraz kayıtları saklı kalmak şartıyla.

Bu tahliller ışığında :

● Partimiz, seçimleri boykot etmemekle birlikte dolaylı yollardan herhangi bir biçimde seçimlere katılmayı yararlı görmemektedir.

● Partimiz, esas amaç olan sınıfsal güçlerin anti - emperyalist ve demokratik hedefler doğrultusunda güç ve eylem birliğini gerçekleştirmek yolunda, bugün için, mevcut politik örgütler arasında paralel eylemlerle beraberlik sağlanmasının bir ilk adım olacağı görüşündedir.

● Partimizin görüşüne göre seçimlere ilişkin görev, «MC partilerinin oylarının geriletilmesi, MC nin iktidardan düşürülmesi» olmalıdır. MC iktidarının sınıfsal niteliği, iç ve dış politikası işçi sını-

(Devamı sayfa 10. da)

TEP'in cevabı

Merkez Yürütme Kurulumuz 12/8/1975 ve öteki tarihli yazınızı inceledi. Partimiz, CHP solundaki partilerin güçbirliği imkânlarını aramak üzere ortak çalışmalar yapılmasının doğru olacağı yolundaki görüşünüze katılmaktadır. Egemen güçlerin iç ve dış politikalarında çıkmaza saplandığı, işçi sınıfı hareketinin gittikçe güçlendiği bu günün koşullarında bu ortak çalışmaların sadece seçim kampanyası dönemine inhisar etmemesi ve gerçek demokratik güçbirliğinin vazgeçilmez koşulu olan sosyalist hareketimizin birliğini hedef tutan sürekli bir ortak çalışma niteliği kazanması dileğimizdir.

Partimizin en yüksek organının yayınladığı 5 Temmuz 1975 tarihli çağrıda Türkiye'de sosyalist hareketin örgütsel birliği konusundaki görüşümüzü özet olarak belirtmiştik. Biz, «çatısı altında, kaçınılmaz olarak, ayrı ayrı eğilimleri barındıran, bu eğilimler arasında, demokratik merkeziyetçilik ilkesi uyarınca, dialog kurabilen ve bu dialogdan güç kazanan, temel ilkelerde birlik halinde hareket etmesini bilen, işçi sınıfının öncü birliği niteliğinde, yoksul köylülük saflarında kök salmış bir tek sosyalist parti» yi yaratmanın sosyalist hareketimizin başta gelen sorunu olduğu görüşündeyiz. Demokratik güç birliği başka şey, sosyalist hareketin örgütsel birliği başka şey olmakla birlikte yazınızın bu birlik doğrultusunda somut bir adım olabileceği umudundayız.

Sosyalist partilerin ortak davranışının, tüm demokratik çevreleri, bu arada CHP'yi de (kendi sınıfsal sınırlaması içinde de olsa) demokratik güçbirliği konusunda daha olumlu bir tutuma itebileceği kanısındayız. 1962 - 1966 döneminde TİP, tüm sosyalist çevrelerin desteklediği bir parti olarak, politika alanında sağladığı büyük ağırlıkla CHP'yi daha sağcı bir çizgiden «ortanın solu» denen tutuma itmiştir. Bugün sosyalist partilerin ortak çalışmaları sağımızdaki demokratik güçleri siyasî demokrasi konusunda somut taahütlere ve demokratik güçbirliği konusunda da olumlu bir tutuma itebilir. Ama bu gerçekleşse bile, önümüzdeki seçimler anti - demokratik niteliğini koruyacaktır. Çağımızda işçi sınıfının kendi partisiyle katılamadığı bir seçim demokratik olamaz. Hangi koşullarda olursa olsun demokratik güçbirliği sosyalist hareketin inisiyatif ve bağımsızlığını korumanın zorunlu olduğu açıktır. Elbette ki bu, yerinde, kendimize güvenden gelen «proleter devrimci esnekliği» göstermemize engel değildir.

Bu günün koşullarında sosyalizmin bağımsız çizgisinin savunulacağı bir ortak platformun, sol güçlerin birliğinin sağlanmasında önemli bir etken olacağına ve bu yolda atılan ilk adımı başka adımların izleyebileceğine biz de inanıyoruz.

25 Ağustos 1975 tarihli toplantıda hazır bulunacağımızı bildirir, başarılar dileriz.

TÜRKİYE EMEKÇİ PARTİSİ
MERKEZ YÜRÜTME KURULU ADINA
GENEL BAŞKAN
MİHRİ BELLİ

TSIP ANKARA DAVASIND

TSİP Ankara ili davasında, dava sanıkları Ali Kar, Veli Gürcan, İbrahim Seven, Oral Işıtman, Aykut Başaran, Hasan Sinemilioğlu, Emin Nedim Gülkaç ortak savunma yapmışlardır. Bu uzun savunmanın doğrudan dava ile ilgili bazı **bölümlerini yayınlıyoruz.**

Biz burada işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın gerçek kurtuluşundan, emperyalizmin ve yerli ortaklarının yurdumuzdan temizlenmesinden yana olduğumuz için, bu mücadelede partimizle yerimizi aldığımız için yargılanıyoruz. Hakim sınıflar ve onların sözcüleri, emekçi halkımızın gelişen mücadelesinden sosyalist örgütlenmenin kazandığı başarılardan telâşlandıkları ve korktukları için yargılanıyoruz. Bizim şahsımız da sosyalizm ve sosyalist mücadele ve sosyalist örgütlenme mahkum edilmek istenmektedir. Biz onun için yargılanıyoruz. Beş günlük bir mühlet vererek sınırsız olduğu anayasa da vurgulanan savunma hakkımızın kısıtlandığını söyleyelim ve savcının mütaalâsındakı görüşlerin incelenmesine geçelim. Önce şunu belirtelim ki bu dava bir Türkiye Sosyalist İşçi Partisi davasıdır. Savcı esas hakkındaki mütaalâsında açık açık bu davanın TSİP davası olduğunu söylemektedir. Bu kanaat savcının bu iddanameyi hazırlarken hangi amaçla hareket ettiğinin açık bir delilidir. Şöyle ki Türkiye Sosyalist İşçi Partisi hakkında dava açma yetkisinin anayasa mahkemesinde olduğu yasalarda açık bir şekilde belirtilmiştir. Partiler hakkında dava açma yetkisi Anayasa Mahkemesi'nin izni ve isteğiyle başsavcılıkça mümkün olduğu bilindiği halde savcı partimizin verdiği mücadelenin telâşıyla ve korkusuyla partimiz hakkında dava açmakla hangi zihniyet ve maksada hizmet ettiği konusunda «Suçüstü» yakalanmıştır. Önce, şu konu iddianamede açık değildir. Ankara İl Yöneticileri hakkında mı, tek tek şahıslarımız hakkında mı yoksa partimiz hakkında mı dava açılıyor? Sonra mezkur toplantı ve bildiride bir an için suç unsuru olduğunu kabul etsek bile, yasalara göre bu konuşmalar konuşmacıyı bağlar, partimizi bağlamaz. Peki buna rağmen bay savcı niçin TSİP hakkında dava açmakta veya başka bir deyişle TSİP'ni töhmet altında bırakmaktadır. Burada maksat açıkça bellidir. Genel olarak sosyalizmi ve sosyalistleri, özel olarak partimiz üyelerini ve yöneticilerini mahkum etmek, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin anayasa ve yasaların teminatı altında bir kuruluş olduğunu, program ve tüzüğümüzden alıntılar yaparak anlatmaya geçmeden önce bay savcı'nın esas hakkındaki mütaalasındaki görüşlerini cevaplamaya devam edelim. Eğer dava TSİP hakkında açılıyorsa ya kurucular, ya GYK, yahut ta MYK hakkında da açılması gerekir oysa bizler il yöneticisi ve konuşmacıyız. Kaldı ki gene yukarıda zikrettiğimiz gibi bu yetki anayasa mahkemesine aittir. Biz mütaaladaki bu karışıklığın açığa çıkmasının ve davanın kim hakkında açıldığının netleşmesini istemek hakkımızdır diyoruz. Esas hakkındaki mütaalayı hazırlayan yeni savcı «Bay Ülkü'nün» bizi ve partimizi suçlarken kullandığı mantık açıkça şu olsa gerektir : «Bu örgüt, T.C. K.'nun 141 ve 142. maddelerine açık açık karşı çıkmaktadır. Bu ayan beyan bellidir. O halde bu parti ve yöneticileri cezalandırılmalıdır.» Savcı esas hakkındaki mütaalasında bir tek 141'i çiğneyen örgütsel faaliyet göstermemektedir. Yine bir tek konuşmadan alıntı yapmaksızın tam bir ciddiyetsizlikle ilk önce kanunun çiğnendiğini söylemekte arkasından hiç bir mesnet göstermeksizin cezalandırılmamızı talep etmektedir. Bu davada iddia makamında görevlendirilen bay Ülkü önce kendisinin «bir savcı» olduğunu unutmamalıdır. Bay Ülkü sanki «Ortadoğu gazetesinde» bir makale yazarı imiş gibi veya Hitler bozuntusu Türkeş'in MHP'nin bir elemanı gibi davranamaz. Alıntı yok! Delil yok! Toplantı yasal! Bildiri yasal! İl Yönetim Kurulu gerekli kanunî işlemleri yapmış. Ama bay savcı iddia ediyor; ve diyor ki «TSİP muvazaalıdır, suçlu olduğu bellidir, öyle ise peşin peşin cezalandırılmalıdır. TSİP önce kanunlara uyar gibi görünerek kurulmuş sonra "gizli bir komünist cemiyet" haline getirilmiştir». Bay savcıya bir defa daha söyleyelim ki, haydi «Ortadoğu Gazetesi» nde makale yazsa belki saf ve aldatılmış gençlere etkili olabilirdi. Fakat hukuk önünde bu iddianame hiçbir şey ifade etmiyor. Çünkü hiç bir mesnet, hatta hiçbir karine gösterilmiyor. Fakat biz işçi sınıfı sosyalistleri olarak savcı gibi dayanaksız ve ciddiyetten uzak iddialarda bulunamayız. O yüzdendir ki bu durum bizi yukarıda söylediğimiz gibi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin kuruluşunun nasıl yasalara uygun olduğunu göstermeye zorunlu kılıyor. Şimdi partimizin tüzük ve programından alıntılar yaparak ve eylemlerinden örnekler vererek bunu kanıtlayalım... Partimiz tüzüğünün amaç maddesinde aynen şöyle deniyor : (Alıntıyı TSİP program ve tüzük adlı kitabın 75. sayfasından yaptık)

«Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, sosyalizme giden yolda, ülkemizin emperyalizmin ve yerli ortaklarının tahakkümünden kurtularak kalkınması, üretici güçlerin gelişmesi, özgürlük ve demokrasinin sağlam ve kalıcı temeller üzerine kurulması için toplumun en demokratik, yaratıcı, üretken ve fedakâr sınıfı olan işçi sınıfının tarihi ve demokratik öncülüğünde toplanmış, geniş halk kitlelerinin teşkilâtlı ve bilinçli çabalarını zorunlu görür. Bilimin ön gördüğü biçimde işçi sınıfımızın demokratik öncülüğünü toplumun motoru kabul eden partimiz, sadece işçi sınıfının değil onun yanı sıra başta yoksul köylülük olmak üzere, bütün emekçi kitlelerimizin, aydınlarımızın ve gençliğimizin ekonomik, demokratik çıkarlarını savunur, halkımızın teşkilâtlanmasına, demokrasinin kökleşip, kurumlaşmasına hizmet eder.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi tüm emekçi sınıf ve tabakaların sömürüye ve tahaküme karşı, sömürüden kurtulmak ve özgürlüğe kavuşmak üzere bir bayrak altında toplanmaları gereğine inanır ve onları "tasada ve kıvançta" birleştirmeye, ortak bir demokratik iktidar programı etrafında kenetlemeye öncelikle çalışır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, sosyalizmin ve yerli ortaklarının nüfuzu altındaki anti - demokratik iktidarı yerine, halkın özgürlüğüne ve üstünlüğüne dayanan en demokratik idare mekanizmasına ulaşılacağı, ağır sanayi temeline dayanan ekonomik seferberliğin gerçekleştirileceği, böylece gerçek özgürlük ve kalkınmanın sağlanacağı DEMOKRATİK İKTİDAR için ANAYASA YOLU İLE mücadele eder.

Partimiz gerçek bağımsızlığın ancak ve sadece uluslararası ve yerli, anti - demokratik sömürücü güçlere karşı işçi sınıfının bağımsız politikasıyla mümkün olduğunu temel prensip kabul eder.» (Alıntı bitiyor.)

Yukarıdaki partimiz tüzüğü amaç maddesinden aldığımız sözlere biz hangi zaman ve hangi yerde ve nerede ters düştük? Biz Ankara yöneticileri olarak ve partimiz üyeleri olarak, partimiz tüzüğünde ifade edilen amaç maddesindeki prensipleri nerede ve ne zaman çiğnedik? Bu tüzük ve programı İçişleri Bakanlığı onaylamadı mı? Yoksa İçişleri Bakanlığı onayını geri aldı da biz mi bilmiyoruz? Partimiz Ankara İl Örgütü yöneticileri ve partimiz üyeleri ve kuruluşundan bu yana partimizin bütün eylemleri yasalara uygundur.

(...) «Sayın savcı» Vatan, Millet, Sakarya'lı alışılmış bir girişten sonra —ki biz iddianameye böylesi girişlere hiç te yabancı değiliz— bir «savcı» değil de «fetva emin-i edasıyla» sınıfların ve sınıflar savaşının Türkiye'de yasak olduğunu iddia ederek başlıyor. Sınıflar vardırlar başsavcı. Sizin isteğinizin hilafın ave onca muhalefetinize rağmen vardırlar. Sayın savcı hikâyeyi çok iyi bilir... Ünlü bilgin Gallie Galliei dünyanın döndüğünü ispatladığı için Papa'nın engizisyon mahkemesine çekildi. Mahkemeden çıkan ünlü bilgin şöyle dedi : «İnkâr etsem de, etmesem de dünya yine dönüyor». Sınıflar vardırlar bay savcı ve sürekli mücadele etmektedirler. Sizin isteğiniz hilafına... Ne sayın savcının kendisi ne de dünyada başka bir güç sınıf savaşını engelleyemez. Ve her gün gözümüzün önünde sınıf savaşı sürüyor. Bir yanda işverenler, çeşitli odalarıyla, sendikalarıyla ve irili ufaklı siyasal partileriyle, diğer yanda işçiler devrimci sendikaları, demokratik dernekleri ve sosyalist partileriyle sınıf savaşını sürdürüyorlar. Sayın savcıya sormak gerekir. İstanbul'da greve giden Berec işçileri, Denizli'de lokavt uygulayan Kablo Fabrikatörü sınıf savaşı yapmıyorlar da, acaba ne yapıyorlar? İzmir'de Bay Halil Tunç işverenlere karşı kendi elceğiziyle metazori şarteli indirirken, sınıf savaşı yapılmıyordu da acaba ne yapılıyordu? Hem Türkiye'nin anayasasında da gösterildiği gibi suret-i haktan «Laik Devlet, Hukuk Devleti» olduğunu iddia edeceksin, hem parlamenter «Hür Demokratik Rejimin» faziletlerinden bahsedeceksin, yeri geldiğinde ülkemizi çağdaş uluslar seviyesinde görmek için daha çok uğraşmamız gerektiğini söyleyeceksin ama sınıf mücadelesinin ve sınıf örgütlenmesinin demokrat devletin vazgeçilmez şartı olduğunu es geçeceksin, işte bu olamaz. Çünkü Avrupa'da böyle bir devlet yani sınıf partisi ve sendikaların yasak olduğu bir tek demokratik (!) devlet vardır. O da cellat Franko'nun yıkılmak üzere olan faşist İspanya'sıdır. Biz bay savcının bütün Avrupa ülkeleri içinde tek demokratik ülke olarak faşist İspanya'yı göstermek istediği kanaatinde olmadığı inancımızı belirtmekle yetinelim. Bay savcı iddianamenin diğer bir yerinde de «kökenleri dışarda», «bölücü» gibi niteleme sıfatları kullanıyor. Bu gün Türkiye NATO, CENTO, RCD gibi kökü ve gövdesi de dışarda ama yalnız küçücük bir ucu içerde uluslararası kurum ve kuruluşların üyesidir. Bunun üzerinde fazla durmaksızın geçelim ama bugün dünyada insanlığın yararına olan her türlü fikir ve bilimin de kökünün dışarda olduğunu bir an hatırlayalım. Parlamento, senato, kuvvetler ayırımı, kurumların da kökenlerinin dışarda olduğunu hatırlayalım. Anayasa mahkemesince de kuruluşu şimdilik şekil yönünden bozulan Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kökeni acaba nerededir bay savcı? Bir de şu sizin de yasalarda yasak olduğunu belirttiğiniz faşizmin kökeni acaba nerededir? Şöyle bir kaç küçük hatırlatma ve benzetmelerle yetinelim. Fazla ileri gitmiyelim. Örneğin MC iktidarının Başbakan yardımcılarından «Bay Alpaslan Türkeş» kökeni dışarda bir faşist değilse bay savcı şu bir kaç benzetişe ne diyor?

Milliyetçi - toplumcu = (Nazi) Nasyonal Sosyalist,

Başbuğ = Führer,

Komando - Bozkurt = SS.

Terör, cinayet, provokasyon... hep aynı kökü dışarda faşizm... ve biz parti olarak faşizme karşı mücadele ettiğimiz için burada yargılanıyoruz.

Bunun içindir ki 27 Ocak 1975 tarihinde bütün demokratik kuruluş, organ, parti, sendika ve örgütlere bu gün de halâ önemini koruyan şu çağırıyı yapmıştık. TSİP olarak anti - faşist, anti - emperyalist halk cephesinin oluşturulmasına doğru giden yolda demokratik güçbirliğinin artık zorunluluğunda ötesinde kaçınılmaz olduğunu bildirir, bütün demokrat, ilerici, devrimci, yurtsever, sosyalist güçleri anti - faşist güçbirliğine, Milliyetçi Cepheye fırsat vermemeye, faşist özlemlerini kursağında bırakmak için ortak etkili mücadeleye çağırdık. Ve somut bir eylem programı önerisinde bulunduk. Faşist kuruluşlar kaldırılmalı ve cezalandırılmalı, bütün anti - demokratik keyfî uygulamalar sona ermeli çalışanların ekonomik, demokratik, siyasal haklarının garantiye alınması ve anti - demokratik yasaların temizlenmesi uğrunda esaslı bir mücadele verilmelidir dedik. Ve dava konusu olan Faşist Baskıları Protesto toplantısını bu ilkelere dayanarak ve bağlı olarak yaptık. Hemen şunu belirtelim ki, biz bu toplantıyı yalnız anti - faşist olduğumuz için değil TSİP'li olduğumuz için de yaptık. Partimiz programında açık ve seçik bir şekilde çizilen demokratik halk iktidarı için mücadele bizi egemen sınıflar ve onların politikalarına karşı mücadeleye zorunlu kıldığı için de yaptık. Bu Parti'mizin en doğal

TSIP Ankara İl
üyeleri için s
arası ha

Ankara İl Yönetim Kurulu üyeleri ve
tıda konuşma yapan TSİP üyeleri hakkın
açılan davada savcı esas hakkında müt
yapmışlar ve dava 4 Eylül 1975'de karara
Savcının esas hakkındaki mütalaası

Esas hakkı

Sonraki faaliyetlerinden anlaşıldığına
laşmamak mülâhazası ile bidayette Kanu
caizse muvazaalı bir şekilde kurulan, an
yal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis
dırmağa veya memleket içinde müesses i
hangi birini devirmeğe matuf cemiyetle
gayesi, faaliyetlerinden anlaşılan Türkiy
müteşebbis hey'eti Başkanı **ALİ KAR**, S
ŞARAN, Sekreter **VELİ GÜRCAN**, üye
bir cemiyeti kurmakla T.C.K.'nun 141/1
sabittir. Örgütün 31.1.1975 günü Atatürk
kıları protesto» toplantısında hakîki gaye
tur ki; ayrıca tefsire, matufiyet arama
komünizm'in tahakkukudur, Türkiye Kon
birlikte Karadeniz'de öldürülen **MUSTAF**

Ayrıca, iddianâme'de tafsilen açıkla
Gülkaç ile **İbrahim Seven**'in mezkûr top
pagandası yaptıkları deliller muvacehesi

Tekrarına lüzum görülmemekle iddia
ALİ KAR'ın : T.C.K. 141/1, 173/3... 1
ORAL IŞITMAN, AYKUT BAŞARAN
LU'nun : T.C.K. 141/1, 173/3, 31, 33, 40
EMİN NEDİM GÜLKAÇ'ın ve **İBRA**
ncı maddeleri uyarınca **MAHKÛMİYETİ**
3'ncü fıkra 1'nci bend delâletiyle 104/1'n
ca **TUTUKLANMALARINA** karar verilm

A SAVUNMALAR YAPILDI

eylemlerinden biridir. Toplantıya yönetim kurulumuz karar vermiştir. Altında hepimizin imzası vardır. Hatırlanacaktır o günler faşist saldırıların en yoğun olduğu günlerdir. Saldırılar partimize karşı, demokrasiyi savunan güçlere, kişilere, örgütlere karşı aralıksız tekrarlanıyordu. İşçi kongreleri basılıyor, toplantılar engellenmek isteniyordu. Saldırılar halkımızın Bağımsızlık - Demokrasi - Sosyalizm mücadelesini boğmaya yöneltmiştir. İşte bu yüzden toplantıyı düzenlemeye karar verdik.

(...) Savcı tarafından Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Ankara İl Merkezini «illegal bir teşkilât haline dönüştürmüş» olmakla suçlanmaktayız. Ve TCK'nın 141. ve 1. maddesi uyarınca cezalandırılmamız isteniyor. Savcı iddianamesinde parti teşkilâtının yasal olarak kurulmuş olduğunu kendisi de ikrar etmektedir. Kaldı ki, il teşkilâtının emniyete de bildirilmiş olması daha sonradan bu teşkilâtın kanunlara aykırı amaçlara yönelmesini engelleyemeyeceğini ileri sürmekte ve fakat bu iddiasını kanıtlayıcı hiç bir delil getirememektedir. Savcıya göre bu illegal teşkilât toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa uygun olarak ve Ankara Sıkıyönetim Bölge Komutanlığının yazılı izni ile bir kapalı salon toplantısı düzenliyor. Ayrıca dernekler kanununa ve siyasî partiler kanununa uygun olarak ve onların tanıdığı hakları kullanarak bir bildiri yayınlıyor. Yani bir gizli kanunsuz örgüt tamamıyle kanunî faaliyetler yürütüyor. Bu nasıl bir gizli örgüttür ki, kanunlarda suç sayılan amaçlarını gerçekleştirmek üzere tamamıyla kanunî polise açık bir toplantı düzenlemeyi göze alabiliyor. Ve yetkili makamlardan izin alarak kendini rahatça ihbar edebiliyor. Bu mantık bir defa daha göstermiştir ki, savcının iddianameyi hazırlarken dayandığı temel nokta sosyalizme ve sosyalist mücadelenin gelişmesine tahammülsüzlüktür. Bütün dünya halklarının ancak nefretini kazanabilmiş faşizme karşı mücadele sadece sosyalistlerin değil tüm ilericilerin değil, yurtseverlerin ve demokratların da bir görevidir. Faşizmi ve faşist saldırıları protesto etmek amacıyla düzenlenmiş bir salon toplantısının bir parti teşkilâtını illegal bir teşkilât haline dönüşmesinin bir delili olarak kabul etmek gülünçtür. Savcının iddiasının ne kadar ciddiyetten uzak ve mesnetsiz olduğu ve delil olarak gösterilmeye çalışılan iki parti faaliyetinin ne kadar kanunlara uygun olduğunu söyleyelim.

Amerikan Dışişleri Bakanı Kissinger'in Türkiye'ye gelişiyle dağıttığımız bildiriye gelince biz bu bildiriyi hazırlamak ve dağıtmakla anti - emperyalist bir tavır koyduk. Ve işçi sınıfı sosyalistleri olarak görevimizi yerine getirdik.

Bay savcı bu bildiriyi ele alıyor ve sırf bizi ve anti - emperyalist mücadeleyi mahkum etmek amacıyla, Makyevelist bir anlayışla yorumlayarak bildiride suç olduğunu iddia ediyor. Bu bildiri kesin olarak suç teşkil etmemektedir. Kissinger dünya halklarının baş düşmanıdır. KİSSİNGER dünya halklarının katilidir. Ülkemize de yerli parababalarıyla anlaşmalar yapmak, halkımız üzerinde emperyalizmin baskı ve sömürüsünün devamını sağlamak ve yeni tavizler almak için gelmiştir.

Bu bildiri bizim partimizin Türkiye'de dağıttığı yüzlerce anti - emperyalist bildiriden sadece bir tanesidir. Biz yalnız anti - emperyalist olduğumuz için değil, aynı zamanda sosyalist ve TSİP'li olduğumuz için de yaptık. Kissinger yalnız Türkiye halkı ve onun öncüleri tarafından protesto edilmiş değildir. Emperyalizmin tahakkümü altındaki her ülkede Kissinger büyük kitle olaylarıyla lanetlenmekte ve protesto edilmektedir.

Bay savcı konuşmalardan ve bildiriden aldığı pasajlarla ABD emperyalizminin Vietnam, Kamboçya ve Laos'ta yıklmadığını mı iddia etmektedir? Gerçi 3 Ocakta henüz Kamboçya, Laos ve Vietnam'da zafer kazanılmamış fakat bizim de önceden söylediğimiz gibi adı geçen ülkeler bugün bağımsızlıklarını kazanmış bulunuyorlar. Bay savcı Amerikan emperyalizminin bu ülkelerdeki mağlubiyetini muhtemelen TRT televizyonundan seyrettiğine göre hezimeti kabul ediyor, fakat buna üzülüyor mu? O zaman Van Tiyö ve Lon Nol hainlerinin akibetini ibret olsun diye hatırlatmak gerekir. Tarih bizi haklı çıkarmıştır. Kaldı ki Demirel Hükümeti bile Devrimci Kamboçya Hükümetini tanımak zorunda kalmıştır. Emperyalizm ve yerli ortaklarına karşı partimizin verdiği mücadele ile Dünya Halklarının verdiği mücadelenin biribirinden ayrı olmadığını ve bütün Dünya Halklarının kardeş olduğunu söylemek suç mudur? Evet bütün dünya halkları kardeştir ve emperyalizme karşı verdikleri mücadele bir bütündür. Ve savaşları kışkırtan, halkları birbirine kırdıran şovenizmi ve militarizmi teşvik eden emperyalizmin ta kendisidir. Evet bay savcı zafer Dünya Halklarının bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm yolunda verdikleri mücadelenin zaferi olacaktır ve olmaktadır da. Dünya Halklarının kardeşliğini savunmak gurur verici bir şeydir.

Savcıya göre burjuva küçültücü bir sıfat ve anti - komünist olan kişiler için söylenirmiş. Bu da cehalet örneği. Burjuva terimini işçi sınıfı sosyalistleri türetmemiştir. Burjuva terimi Fransa'da şehirlerde oturan ve ticaretle uğraşan kişiler için, bizzat kendileri

tarafından konulmuş bir terimdir. Daha sonra bu terim ekonomi - politik biliminde artık - değer'i direk ve endirek yollardan gaspeden sınıf için kullanılmaya başlandı. İşçi sınıfı sosyalistleri bu terimi küçültücü bir sıfat olarak anlamadıkları gibi, tarihte burjuvazinin de ilerici bir rol oynadığı zaman olduğunu açık açık anlatırlar. Anti - komünizm silâhını burjuvaziye yaranmak için kullanan ve sınıf kökeni burjuva olmayanlar için burjuva değil, olsa olsa burjuva uşağı, burjuvazinin yardakçısı ve burjuvazinin hempası deriz.

Bay savcıya emperyalizm konusunda da biraz açıklama yapalım. Emperyalizm bir gerçektir. Bilimsel izahları daha savcı doğmadan 1870 yıllarında yapılmaya başlanmıştır. Emperyalizm, savcının zannettiği gibi yıkıcı bir kelime değil, varolan birşeye konan addır. Ve 1923 yılında Türkiye'de emperyalizme karşı mücadele verildiğini bilmeyen var mıdır? Emperyalizm gerici, çürümekte olan asalak ve geberen kapitalizmdir. Kapitalizmin son aşamasıdır.

Savcının iddia ettiği gibi konuşmacılardan hiçbirisi Türkiye'nin yarı feodal yarı sömürge olduğunu söylememiştir. Partimiz tüzüğü ve programı bu konuyu bilimsel olarak izah etmiştir. Savcı yine kulaktan dolma sıkıyönetim iddianameleri kültürüyle ve bizim dışımızdaki ilericilerin sözlerini bize malederek bir daha de bir daha mesnetsiz iddialarda bulunmaktadır.

Sayın savcı çok iyi bililer ki, Koç, Sabancı, Eczacıbaşı, Durmuş Yaşar Has vb. aileler Türkiye sanayi, bankacılık, sigortacılık, iç ticaret, ithalât ve ihracat ve tarımının büyük bir kısmını kontrol etmektedirler. Bu konuda küçük bir örnek olmak üzere Sabancıları göstermek isteriz. Çimsa, Bossa, Sasa, Teksa, Mensa, Temsa, Pilsa, İnsa, Marsa, Yağsa, Kordsa ve Akbank ve Yapı-Kredi Bankası ve Akçimento, Çümitaş ve daha bir çok sanayi ve otelcilik turizm alanında tekelcileşmiştir. Ve Türkiye halkını sömürmektedir. Bunu söylemek suç değildir bilinen bir gerçeği dile getirmektedir. Kaldı ki partimiz dışında bir çok siyasî parti siyasî kuruluş bu gerçeği dile getirmektedir. Bir avuç tekelcilerin çıkarlarını savunmak onların avukatlarına düşer. Partimiz yabancı ortaklarıyla beraber bu asalak zümreye karşı mücadele etmeyi programında açıkça belirtmiştir.

Pinochet ve şürekası ve arkalarındaki yerli ve yabancı tekeller tarafından alçakça öldürülen ve baskı altında tutulan Şili halkıyla dayanışma bay savcıyı niçin öfkelendiriyor. Biz savcının bütün dünyada lanetlenen Pinochet gibilerini alçak ve faşist rejimini savunduğu inancında olmadığımızı belirtmek isteriz. Pinochet yönetimini dünya halkları Birleşmiş Milletler'den kovma çalışmaları içindedirler. Şili halkıyla Türkiye halkı arasındaki dayanışmayı biz buradan ilân ediyoruz ki hiç bir güç engelleyemiyecektir. Vietnam, Kamboçya, Şili rejimlerine karşı çıkmamızı suç saymakta, böylece ister istemez Van Tiyö, Lon Lol, Pinochet rezillerinin yanında mı yer almaktadır? Hatırlıyalım ve hatırlatalım ki Van Tiyo gibi kaçak ve vatan haini şürakasıyla birlikte fahişe hırsız ve cellatlarıyla birlikte ABD de bir çadırda kamp hayatı yaşıyor. Ve karantina altındadır. Papadopulos ve şürekası vatana ihanetten kurşuna dizilmek için idamını bekliyor. Bir daha söyliyelim ki dünya halklarının kardeşliği bir suç olamaz. Bu dostluk gurur verici onurlu bir şeydir. Savcı dünya halklarının dayanışmasından ve dostluğundan korkmamalıdır. Sosyalist ülkeler ile dostluğun suç sayılmasına gelelim. Halbuki Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda durum böyle değildi. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda zor zamanlarda bu dostluk vardı. Türkiye Cumhuriyeti'ni ilk tanıyan ülke V. İ. Lenin'in başkanlığındaki SSCB'dir. Kurtuluş Savaşı'nda maddî ve manevî yardımı yapan SSCB'dir. Kaldı ki içerde sureti haktan anti - komünist geçinen ve kuruldu̇ğundan beri anti - komünizmi körükleyen MC hükümeti bile dostluk yapmak zorunda bırakılmıştır. Gene suç olduğu iddia edilen konulardan birisi de barışsever ülkelerin insanlık düşmanı Hitler rejimini imha ediş meselesidir.

22 milyon SSCB vatandaşının Nazi katillerine karşı dünyanın faşizmden arındırılması için, barış için döğüşürken öldüğü yalan mıdır? Ve 2. Cihan Savaşı sonlarına doğru Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin de zevahiri kurtarmak için Nazi Almanya'sına karşı savaş açtığı yalan mıdır? Bütün barışsever güçlerin faşizmin yıkılışını otuzuncu yıldönümünü kutladığı 1975 senesinde Hitler'i savunmakla Anti - Hitlerciliği suç saymakla hangi akla hizmet ediliyor? 1944 senesinde Nazi Almanyası'nın maddi desteği de dahil olmak üzere faşistlerce bir cunta denemesi yapıldığını ve bu denemenin sonucunda tevkif edilenlerin tevkifat dosyaları ve mahkeme gidişadı dosyalarda yok mudur? Yine suç olduğu iddia edilen köylü isyanları ve köle isyanları bir gerçek değil midir? Bu isyanların bastırıldığı bir gerçek değil midir? Ve binsekizyüzlerden beri işçi sınıfının burjuvaziye karşı mücadele ettiği doğru değil midir?

Suçsuz olduğumuz bellidir, açıktır.

Beraatımızı talep ediyoruz ve daha gür bir sesle biz buradan haykırıyoruz :

KAHROLSUN FAŞİZM

KAHROLSUN ABD VE AET EMPERYALİZMİ

YAŞASIN ANTİ - EMPERYALİST, ANTİ - FAŞİST MÜCADELE VERENLER

YAŞASIN TÜRKİYE İŞÇİLERİNİN, KÖYLÜLERİNİN VE TÜM EMEKÇİLERİN, AYDINLARIN VE GENÇLİĞİN FAŞİZME KARŞI GÜÇBİRLİĞİ

YAŞASIN TÜRKİYE HALKININ SOSYALİST SİSTEM İLE DOSTLUĞU

YAŞASIN DÜNYA İŞÇİLERİNİN BİRLİĞİ, HALKLARIN KARDEŞLİĞİ

YAŞASIN TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ

Yönetim Kurulu avcı 15-25 yıl ›is istedi

Ankara'da yapılan bir anti - faşist toplanla Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesin'de alaasını okumuş, TSİP'liler savunmalarını bırakılmıştır.

ışağıdadır.

nda mütalaa

nazaran; birtakım kanunî engellerle karşınlara uygun kılıflara büründürülerek, tabir cak sonraları, sosyal bir sınıfın diğer sosetmeğe veya sosyal bir sınıfı ortadan kalktisadî veya sosyal temel nizamlardan herden madut olduğu şeklindeki varlığı, asıl e Sosyalist İşçi Partisi Ankara İl Örgütü aymanı **ORAL IŞITMAN**, üye **AYKUT BA-IASAN SİNEMİLLİOĞLU**'nun bu mahiyette ıci maddesinde târif edilen suçu işledikleri Spor Sarayında yapmış olduğu «faşist bas- o kadar açık bir şekilde ortaya konulmuşğa lüzum kalmamıştır. Bu gaye Türkiye'de ıünist Partisi kurucusu olup arkadaşları ile **A SUPHİ** ile başlayan hareketin devamıdır.

dığı veçhile, sanıklar **Ali Kar, Emin Nedim** antıda vâki konuşmaları ile komünizm pronde sabittir.

nâme uyarınca ve **BİNNETİCE;**
42/1, 173/3... 68, 71, 31, 33, 40
I, VELİ GÜRCAN, HASAN SİNEMİLLİOĞ-

IİM SEVEN'in: T.C.K. 142/1, 173/3, 31, 33, 40 **ERİNE,** bütün sanıkların C.M.U.K.'nun 104/ci fıkra, 1'nci bend ile 3'ncü bendler uyarınesini mütalaa ve talep ederim. 21.8.1975

Attilâ Ülkü
Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi
Cumhuriyet Savcı Yardımcısı

Yeni baskı ve terör girişimlerine karşı demokrasi cephesini pekiştirelim

Sıkıyönetimin kalkmasından sonra emekçi halk hareketini yoğunlaşmasının, MC iktidarı tarafından baskı ve terör tedbirleriyle karşılanma eğiliminde olduğu KİTLE'nin geçen sayısında belirtilmiştir. Saldırganlığın ve demokrasi düşmanlığının egemen sınıfların değişmez bir niteliği olduğu, geçtiğimiz hafta boyunca gelişen olaylarda gene görüldü. İktidar ve destekçileri yeni baskı tedbirlerinin hazırlıklarını yoğunlaştırdılar.

Ülke içinde ekonomik durum hızla kötüleşmektedir. Talan ve sömürü düzeninde MC tarafından sömürücü sınıflar yararına gerçekleştirilen son «kaynak aktarmaları» nın asıl yıkıcı etkileri önümüzdeki aylarda ortaya çıkacaktır. Enflasyon ve hayat pahalılığı, işsizlik hızla artacaktır. Uluslar arası finans kapital yerli egemen sınıfların taleplerini yeterince karşılama, onlara bol kredi ve destek sağlama durumunda değildir, tersine onlara kendi isteklerini dikte ettirmeye, devaluasyona zorlamaya çalışmaktadır.

Sosyal muhalefet bu bozuk düzene karşı çıkmaya devam etmekte ve emekçi sınıf ve tabakaların mücadelesi yeni adımlar atmaktadır. Muhalefet, gerek nicelik gerekse nitelik bakımlardan büyümektedir. Sıkıyönetim aracının şimdilik işlemez olması, egemen sınıfları işçi sınıfının karşısında bir ölçüde dezavantajlı durumda bırakmıştır. Sosyalist mücadele de gelişmekte ve hepsinden önemlisi kendini bütün topluma, bu toplumun maddî bir parçası olarak kabul ettirme durumuna girmektedir. Türkiye'de ,sosyalistlerin kolayca etkisiz kılınamıyacak bir güç, ne olursa olsun bu toplumda varolacak ve etkisini duyuracak bir güç olma durumları kesinleşmektedir.

Bütün bunlar egemen sınıfların hoşnutsuzluğunu artıran, onların çıkarlarına doğrudan ters düşen olgulardır. MC iktidarı bu hoşnutsuzluğu gidermek çabasındadır ve bunun yolunu baskı ve terörden geçirme görüşündedir.

Burjuvazi işçi sınıfının mücadelesini, kitlelere yanlış tanıtmaktadır. İşçilerin, fazla ücret, sendika seçme özgürlüğü, işyerlerinde faşist baskılara son verilmesi vb. talepleriyle burjuvaziye yönelen mücadelesi, burjuvazinin çıkarlarının kollayıcıları ve savunucuları tarafından, bütün ulusa yönelen bir saldırı gibi gösterilmek istenmektedir. Burjuvazinin sömürü çıkarlarının zedelenmesi, grev ve direnişlerin üretimi durdurarak, patronların kârlarını azaltması, bütün ulusun çıkarlarını kısıtlıyormuş gibi gösterilmektedir. İşte başbakanın demeçleri, işte işveren temsilcilerinin demeçleri. Hepsi de üretimin durmasının «ulusun yüksek çıkarları» na son derece zararlı olduğunu belirtmekte ağız birliği ediyorlar.

İkinci olarak iktidar ve egemen sınıflar, işçi direnişlerinin, «düzeni ve rejimi yıkmak isteyen aşırı unsurlar» tarafından tahrik edildiğini, çıkartıldığını yaymaktadırlar. Bunlara göre işçi sınıfı, solcuların «karanlık emellerine» alet edilmektedir. Anti - komünizmin yıllanmış yöntemleri halâ ilkelce kulanılmaktadır. «Cumhuriyet hükümetinin başbakanı» iddiasında olan kişi, kolaylıkla en aşırı iddialarda bulunabilmekte, bunu, Samsun Karadeniz Bakır İşletmelerinde patlayan bir dinamitin bile solcular tarafından atıldığına kadar vardırabilmektedir. Başbakan «sabotaj davasının» egemen sınıflar için hayli acı olan sonucunu unutmuşa benzemektedir. Daha savcılık soruşturmasını bitirmeden, o, solcular millî servetlere sabotajlar düzenlemektedir diye, iftira da bulunabilmektedir. Maksat gene aynıdır, özel olarak sosyalist hareketi, genel olarak işçi sınıfının haklı mücadelesini kitlelerin gözünde küçük düşürmek, işçi sınıfı ile sosyalist hareketi birbirinden ayırmaya, işçi sınıfını bölmeye, bir kesimini diğerine düşman etmeye çalışmak.

İşçilerin mücadelelerinin dışardan gelen «aşırı solcular» tarafından kışkırtıldığı yalanı, kapitalist düzenin çelişkilerini ve işçi sınıfının mücadelesinin kapitalist sömürünün baskı ve zulmünden, anarşiden kaynaklandığını saklamaya hizmet etmektedir. İşçiler korkunç derecede sömürüldükleri için mücadele etmektedir. Sömürü ve baskıya karşı çıktıkları için grev ve direniş yapmaktadırlar ve bu sömürü düzenine son verilinceye kadar da yapacaklardır. Bunu, ne açık terör, baskı ve zor, ne «çalışma barışı, işçi ve işverenin çıkarları ortaktır» edebiyatı, ne de sosyal demokrasinin «sosyal barış» ı engelliyebilecektir. Sosyalistler olarak bu yalanları açığa çıkarmalı, kitlelere işçilerin niçin mücadele ettiklerini anlatmalıyız, bunu bizzat işçilerin anlatmasını sağlamalıyız.

Aynı yalan ve uydurma, öteyandan işçi sınıfı ile sosyalistleri ayırmaya, sosyalistleri, işçi sınıfının dışındaki «kötü niyetli kişiler» olarak göstermeye hizmet etmektedir. Bu iftira da açığa çıkarılmalıdır. Sosyalistlerin huzursuzluk yaratıcı, anarşi kışkırtıcı kişiler olmadığı, tersine kapitalist düzenin yarattığı huzursuzluk ve anarşinin en kesin, en acısız ve en tutarlı yoldan aşılması için mücadele eden kişiler oldukları gösterilmelidir. Kitleler bizi, burjuvazinin onlara takmak istediği gözlüklerden değil, olduğumuz gibi görmelidir.

İktidar ve destekçileri bu iftiraları öte yandan sosyalistlere karşı girişmek istedikleri baskı uygulamalarına gerekçe yapmak için de öne sürmektedirler. Önce işçi direnişleri büyük bir afet gibi gösterilmekte, sonra bunun sorumluluğu «aşırı solcu» lara yüklenmekte, böylece baskı ve terör artırıldığında, bu, haklı gösterilmektedir. Hükümet yetkilileri tekelci burjuvazinin açık sözcüleriyle sosyal olaylara aynı «teşhisi» koyma da birleşmektedir. Demirel, Halit Narin ve Rafet İbrahimoğlu'nun birbirini izleyen demeçleri kelimesi kelimesine aynıdır. Hatta kışkırtıcılar içine CHP'nin de sokulmasına kadar. Hükümetin ardarda iki kabine toplantısında «güvenlik konularının» görüşülmesi ve işçi direnişlerinin Millî Güvenlik Kurulunun iki gün süren toplantısının gündeminde yeralması, bir takım anti - demokratik tedbir ve tertiplerin hazırlanmak olduğunu göstermektedir. Burjuva basının işçi hareketlerini büyüyen bir tehlike gibi manşet vermesi bütün bu emellere kamuoyu yaratma çabasıdır.

Cumhurbaşkanının son demeçleri de, anti - demokratik gidişin göstergeleri olmaktadır. Seçim yasaklarını açıkça çiğneyerek, halkı önümüzdeki seçimlerde «marksist ve şeriatçı» partilere oy vermemeye çağıran Korutürk, seçime hiçbir marksist partinin katılmadığını tabii ki bilmektedir. Bu çağrısının kamuoyunda CHP ye oy vermeyin şeklinde yorumlanacağı açıktır. MC hükümetinin kurulmasına ilk başta karşı olan Korutürk'ün şimdi bu tavrını değiştirmeye başladığı belki hemen söylenemez, tıpkı demokrasiden yana olduğu söylenemiyeceği gibi.

Öte yandan gerek Cumhurbaşkanı'nın gerekse Sancar'ın 26 Ağustos Silâhlı Kuvvetler günü dolayısıyla verdikleri demeçlerde, Ordu, demokrasinin tek güvencesi cumhuriyetin ve düzenin kollayıcısı ilân edilmektedir. Ordunun demokrasinin teminatı olduğu görüşü yenidir. Ve iki önemli yönetici tarafından bu şartlarda dile getirilmesi ilginçtir.

Demokrasi Cephesinin Pekiştirilmesi Zorunludur

Son gelişmeler karşısında egemen sınıflar ve temsilcileri, yeni baskı tedbirlerine hazırlanırken, demokrasiden yana olan güçlerin bu tedbirlere karşı çıktığı, olaylar karşısında doğru tavır aldığı da görülmektedir ve bu, olumlu bir gelişmedir. Fakat bütün demokrat güçlerin ortak mücadelesinin sağlanması —ki demokrasinin gerçekleşmesinin, faşizm planlayıcılarının tesirsiz kılınmasının temel şartı budur— henüz sağlanamamaktadır. Bu görevin yerine getirilmesinde en önemli sorumluluk sosyalistlere düşmektedir ve günümüzde bu yolda önemli adımlar atılması için son derece elverişli imkânlar vardır. Önümüzdeki günler sosyalist mücadeleyi sürdürenler için bir sınav olmaya adaydır.

İlerici, demokrat ve sosyalist güçler MC iktidarının anti - demokratik girişimlerine karşı benzer tavır koymaktadırlar. Bu önemli bir gelişmedir. Sosyalist ve demokrat partiler «sosyal demokrat» CHP, özellikle işçi direnişlerine karşı düşmanca tavır alanlarının karşısında yer almışlardır. Bakış açıları farklı bile olsa, bütün bu partiler emekçi halktan yana tavır koymuşlardır. Bu durum MC iktidarının açmazlarını derinleştirmektedir. Öte yandan DİSK yöneticileri şimdilik direnişlere sahip çıkmaktadırlar. Bu da son derece olumludur. TÖB - DER, TÜTED ve TÜM - DER, MC iktidarına ortaklaşa karşı çıkmaktadırlar. Öğretmenlerin teknik elemanların ve memurların demokratik kitle örgütleri olan bu üç büyük kuruluşun, ortak tavır koymaları ve bu ortak mücadeleyi daha da geliştirme azminde olmaları, demokrasi cephesi için gene son derece önemli bir kazançtır. Bütün bu olumlu gelişmeler demokrasi uğruna mücadele eden güçlerin faşizm yanlısı güçler karşısına birlikte çıkma imkânını getirirken, bu birliğin mimarı göreviyle yükümlü olan sosyalistlere de büyük sorumluluklar yüklemektedir.

Egemen sınıflar iç ve dış şartlar bütünlüğü içinde mevcut burjuva demokrasisini faşizme dönüştürme imkânlarına şimdilik sahip değildir. Fakat bu yoldaki çabalar yoğunlaşmakta, tayin edici olan iç şartların, faşist baskıları mümkün kılacak şekilde hazırlanmasına çalışılmaktadır. Öte yandan sosyalistlerle diğer demokratik güçler arasında kalıcı bağların henüz kurulmamış olması, egemen güçlere, açık faşizme geçmeden de, mevcut düzen içinde, sosyalistlere baskıyı artırma imkânları vermektedir. Bir sosyalist partinin genel sekterinin tutuklanmasının, çoğu demokrat geçinen çevrece normal karşılanması bunun önemli bir göstergesidir.

İktidar sosyalistleri diğer demokrat güçlerden soyutlamak için önümüzdeki dönemde yeni provokasyonlara girişecektir. Ayrıca 12 Ekim seçimlerinden sonra yeniden Sıkıyönetim ilân edebilmek için yeni bahaneler yaratılmak istenecektir. Bunlara karşı son derece uyanık olmak, bu tertipleri boşa çıkarmak gerekir.

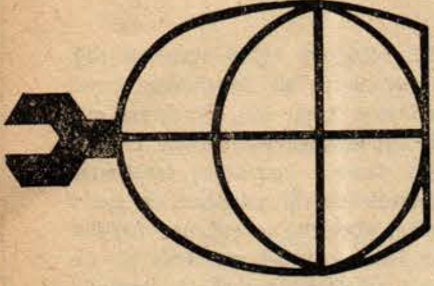
Anti - Emperyalist Mücadeleyi Güçlendirmemiz Gerekir

Amerikan emperyalizmine sıkı sıkıya bağlı olan MC iktidarının üsler konusunda teslimiyetçi bir bekleyişe girdiğini, CHP'nin de aynı bekleyişe katıldığını geçen hafta belirtmiştik. Tekelci burjuvazinin, şimdi ABD'ye bir iyiniyet heyeti göndermesi ve bu heyette en önde gelen finans kapitalistlerin bulunması bu teslimiyetçi tutumun, rica ve minnet politikasının sürdüğünü ve süreceğine göstermektedir.

Öte yandan yeniden milliyetçiliğin kollarına döndükten sonra oldukça rahatlamışa benzeyen Maocular, anti - emperyalist mücadeleyi saptırmak, burjuvazinin taleplerine uygun hale getirmek için bütün güçleriyle çalışmakta, anti - komünizmi yaymakta, bu arada burjuva basını tarafından da desteklenmektedirler.

Tutarlı anti - emperyalist mücadeleyi güçlendirmek bu bakımdan acil bir görev olmaktadır. Özellikle, emperyalizmin basit bir üsler - tesisler meselesi olmadığının, bunun sınıfsal niteliklerinin geniş şekilde açıklanması gerekmektedir. Anti - emperyalist mücadele ile burjuva milliyetçiliğinin ayırımı net bir şekilde konulmalıdır. Sosyalist sisteme yöneltilen alçakça saldırılar tesirsiz hale getirilmelidir.

Anti - emperyalist mücadelenin güçlendirilmesi amacıyla TSİP Ankara'da Eylül ayının ilk yarısında bir kampanya düzenlemiştir. Bütün sosyalistlerin bu kampanyaya katılması, bunun diğer illere de yayılması önemli bir görevdir. Son gelişmeler sonucu geniş yığınlarda Türkiye'nin ABD emperyalizmine bağımlı olması nefretle karşılanmaktadır. Bu durumun, halkın tepkisinin saptırılmasına izin vermememiz, anti - emperyalist mücadeleyi tutarlı bir şekilde yürütmemiz gerekmektedir.

DÜNYA DEVRİMCİ HAREKETİNDEN HABERLER

Bengladeş'deki gerici darbe Emperyalizmin uşaklarının eseridir

Açlığın tehdit ettiği Bengaldeş halkı.

Muciburrahman'ın öldürülmesi ve Müştak Ahmet'in başa geçmesiyle 80 milyonluk Bengaldeş halkı, karanlık bir döneme girdi. Hemen hemen Yunanistan kadar bir ülkede yaşamaya çabalayan bu 80 milyon kişi 1971'de kanlı bir savaşın ortasında bağımsızlıklarına kavuşurken Muciburrahman bir millî kahraman haline gelmiş ve tüm umutların toplandığı kişi olmuştu. Ancak ülkesinde ciddî ekonomik ve sosyal tedbirler almayı başaramıyan Muciburrahman, kendisine geniş bir kitle tabanı yaratmayı sağlıyamadı.

Bengaldeş 1971'den önce Pakistan'ın doğu kesimi olarak Batı'nın sömürgesi muamelesi görmüştü. Batı Pakistan ile aralarında binlerce kilometrelik Hindistan toprakları uzanıyordu. Pakistan'da daima ikinci sınıf vatandaş ve ikinci sınıf vatan parçası olarak görülen Bengalliler devamlı olarak huzursuzluk içindeydiler. Pakistan'daki seçimlerde Doğu Pakistan'a daha fazla özerklik tanınmasını isteyen Avami Partisi seçimleri kazanınca Yahya Han bütün seçimleri iptal etmişti. Bunun üzerine Bengal'de ayaklanmalar başladı.

Faşist Yahya Han iktidarının askerleri Doğu Pakistan'da korkunç bir bastırma hareketine girişince, daima Doğu Pakistan'ın bağımsızlığının taraftarı olan Hindistan müdahale etmiş ve yüzbinlerin canını verdiği Hint - Pakistan savaşı başlamıştı. Ancak bu savaş sonunda Bengaldeş bağımsızlığını ilân ediyor, Batı Pakistan'da tutuklu bulunan Muciburrahman serbest bırakılarak Bengaldeş devletinin başına geçiyordu.

Önceleri sola karşı hoşgörülü davranan ve sosyalist ülkelerden de destek alan Muciburrahman bir seri de radikal reformlar yapma yoluna gitmiş, 1972'de bankaları ve bazı sanayi kesimlerini millîleştirmişti. Ancak ülke gerçekten de doğanın çok şanssız bir parçasında bulunuyordu. Ülkenin alt yapı tesisleri ne zaman bastıracağı hiç de kestirilemeyen seller ve korkunç muson yağmurları tarafından silip süpürülebiliyordu. Siklonlar, seller ve musonların her yıl milyonlarca kişinin ölümlerine yol açmasına rağmen nüfusdaki korkunç artış Bengaldeş halkının devamlı olarak açlık içinde olmasına sebep oluyordu. Bir yıl görülen tarımsal gelişim, ertesi yıl bütün ekinlerin mahvolmasıyla ortadan siliniveriyordu. Kişi başına düşen millî gelir 60 dolar (840 TL.) gibi son derece düşük bir rakamdır. İşsizlik oranı ise yüzde 50'ye kadar çıkmaktadır.

İşte böylesine müthiş bir iktisadî kriz içindeki Bengaldeş'i içinde bulunduğu uçurumdan kurtarmak emekçi halkın egemenliğindeki bir merkezî planlama ile mümkün olabileceği için Muciburrahman'ın, belki iyi niyetli fakat gerçek olmaktan uzak ve kontrolsuz tedbirleri bir işe yaramamıştır. Ülke iktisadî batağa daha da saplanınca Muciburrahman siyasî egemenliği elinden kaçırmamak için bu kez baskı yoluna gitmiştir. 10 bin kişilik bir özel polis kuvveti (Rakhi Bahini) kurulmuş, bütün siyasî haklar askıya alınmış ve ilk yazıldığında umut vadeden demokratik anayasayı kendine göre değiştirmiştir. Önce Bengaldeş Komünist Partisi olmak üzere siyasî partiler kapatılmış, bir tek Mucib'in partisi Avami Birliğinin yaşamasına izin verilmiştir. Kötü planlama, kötü yönetim ve özellikle Avami Birliği üyelerinin yoz tutumları birbiri ardına gelen doğal afetlerle birleşince ülkede bazı gruplar Muciburrahman'ı devirmek üzere hazırlanmıştır. Bunda Mucib'in Amerika'ya karşı tutumunu beğenmeyen ve yarım kalmış da olsa devletleştirmelerden zarar görmüş olan Bengaldeş burjuvazisinin ve emperyalizmin de büyük rolü vardır.

Bengaldeş silâhlı kuvvetlerinin ve egemen sınıflarının desteğiyle hareket eden Kondakar Müştak Ahmet yönetimi ele geçirdikten sonra belki de Arap sempatisini ve dolayısıyla da paralarını çekmek amacıyla Bengaldeş'in adını «Bengaldeş İslâm Cumhuriyeti» olarak değiştirmiştir. Mucibürrahman tarafından çok tutucu ve çok Batı yanlısı olarak tanımlanan Müştak Ahmet şimdilik Amerika'nın ve Pakistan'ın desteğini elde etmiştir.

Çinhindi yarımadasını tamamen elinden kaçıran Amerikan emperyalizminin hiç olmazsa Bengaldeş'i elinde tutabilmek için Müştak Ahmet'e yardım ettiği açıktır. Müştak Ahmet'e verilecek Amerikan dolarları ise Bengaldeş halkının kaderini değiştirmeyecektir. Açlıktan kurtulmanın ve insanca bir yaşama seviyesine ulaşmanın yolu Bengaldeş halkı için tektir. Emekçi halkın iktidarı için mücadele etmek.

Emperyalizm gücünü Orta-Doğuda yoğunlaştırıyor

Emperyalizm dünya çapında bir gerileme içinde. Bir yandan kapitalizmin genel bunalımının sürekli derinleşmesi, öte yandan sosyalist sistem — uluslararası işçi sınıfı hareketi — ulusal kurtuluş hareketinin ortaklaşa mücadelesinin her geçen gün güçlenmesi, emperyalizmin çürümüşlüğünü pekiştirmektedir. Emperyalizmin tarihsel zayıflığı daha da belirginleşmektedir.

Fakat bütün bunlar emperyalizmin kısa zamanda çökeceği, onun hemen yok olacağı anlamına gelmemektedir. Emperyalizm dünya çapındaki devrimci güçlerin ilerleyişi karşısında bazı bölgelerde düzenli geri çekilmeyi başarabilmektedir. Elindeki güçleri, yokoluşunu mümkün olduğu kadar geciktirmek için, kendisi için en önemli bölgede yoğunlaştırmaktadır.

Günümüzde emperyalizm için hayatî önem taşıyan bölgelerden biri de Ortadoğu ve Güney Asya'dır. ABD emperyalizmi Hindistan'da uğradığı son yenilgiden sonra, Bengaldeş'te bir karşı devrimi, bir darbeyi tezgâhlamayı başarmıştır. Hindistan'da Amerikancı faşist muhalefet liderleri, HKP'nin desteklediği ilerici Gandi yönetimi tarafından tesirsiz hale getirilince, ABD emperyalizminin Hindistan'ı yeniden kendi sömürü alanına sokma emelleri şimdilik kursağında kalmıştır. Fakat emperyalizm buna karşılık Bengladeş'te ülkedeki en gerici, en şoven, en işbirlikçi güçlerinin desteği ile bir darbe düzenleyerek ülkenin bağımsızlıkçı yönetimini devirmeyi başardı. Bengladeş halkının bağımsızlık mücadelesinin önderi Mucibürrahman faşistler tarafından öldürüldü. Emperyalizm derin bir nefes almıştı.

Öte yandan emperyalizm elindeki bütün imkânları Ortadoğu'daki durumunu sağlamlaştırmak için kullanmaktadır. Ülkemizin de bir parçası olduğu Ortadoğu, gerek emperyalist güçler arası paylaşım mücadelesinin, gerekse anti - emperyalist mücadelenin yoğun bir şekilde sürdüğü bir alandır. İran, Suudi Arabistan ve Basra Körfezi Şeyhlik ve Emirlikleri, emperyalizmin kontrolü altındadır. İsrail başından beri ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki bir uzantısı durumundadır. Son dönemlerde ABD emperyalizminin etkisi Mısır'da da güçlenmiştir.

İran, ABD'nin Dünya'da en çok silâh sattığı ülkedir. Şahın faşist yönetimi, petrolden elde ettiği bütün gelirleri emperyalizmin Ortadoğu'daki egemenliğini koruyacak şekilde kullanmaktadır. Suudi Arabistan başından beri ABD'ye bağımlıdır. Son olarak Suudi Arabistan, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır'ın ortaklaşa savaş sanayii kuracakları açıklandı. Emperyalizmin ülkemizde de kurulmasına çalıştığı savaş sanayii böylece Ortadoğu'da, emperyalizm için yeni bir sermaye ve meta pazarı oluşturacaktır.

ABD emperyalizmi Kissinger'i yeniden İsrail - Mısır arasında sözde bir barış sağlamak üzere Ortadoğu'ya göndermiştir. Kissinger, bu sefer İsrail ve Mısır'dan önemli tavizler almıştır. Böylece ABD emperyalizmi iki ülke arasındaki «barış»ı kolluyorum bahanesiyle Ortadoğu halklarının mücadelesine yeni engeler getirebilecektir. Fakat bu çabalar Filistin halkının ve diğer Arap halklarının yoğun direnişi ile karşılaşacaktır.

Öte yandan Basra Körfezi Emirliklerinden Bahreyn'de de yeni faşist girişimler gerçekleşmiştir. Bahreyn, körfezde, bir parlamentoya sahip ender ülkelerden biriydi. Elliye yakın milletvekilinden oluşan parlamentoda sandalyelerin üçte biri sosyalistlerin elindeydi. Geçen hafta ülkede yoğun bir tutuklama ve baskı hareketi geliştirildi. Parlamento bu durumu protesto etti. Bunun üzerine Şeyh, parlamentoyu ve seçim kanununu feshetti.

Görüldüğü gibi emperyalizm, Ortadoğu'daki gücünü yoğunlaştırmaktadır. Türkiye egemen sınıflarının da son dönemdeki girişimleri bu bakımdan ilginçtir. Gerek İran'la gerekse Körfez emirlikleri ile yeni ilişkiler geliştirmektedirler. Önce finans kapital temsilcilerinden bir grup İran'a gitmiş; bunu Cumhurbaşkanının İran gezisi izlemiştir. Şah, Ekim 1975 sonunda Türkiye'ye gelecektir. Dışişleri Bakanı, Basra Körfezi'ne giderek, buradaki en gerici emirliklerle ilişki kurmuştur. Filistin Kurtuluş Örgütünün (FKÖ) Türkiye'de büro açması engellenmeye çalışılırken, Türkiye egemen sınıfları, ABD emperyalizminin Ortadoğu'daki egemenlik planlarına yardımcı olmaktadırlar.

Emperyalizm, varlığını sürdürmek için Ortadoğu üzerinde yeni girişimlerde bulunmaktadır. Genel çöküşünü yavaşlatabilmek için elindeki bütün güçleri kendisi için en önemli olan bölgelerde yoğunlaştırmaktadır. Türkiye'nin de bu amaçla gerici ilişkilere girmesine, Ortadoğu'daki faşist rejimlerle sıkı ilişkiler kurmasına çalışmaktadır.

Bu gerçekleri gözönünde bulundurmak ve gerektirdiği anti - faşist ve anti - emperyalist mücadele birliğini kurmak tüm demokratik güçlere düşen görevdir.

Toplantıda alınan karar

(Baştarafı 8. Sayfada)

mokratik ilerici güçlerin yalnız bu seçimler için değil, daha uzun vadeli demokrasi mücadelesi için güç ve eylem birliği düşünülmelidir» cümlesi, güçbirliği konusunda esasta olumlu yorumlanmıştı. Ancak bu cümle 4. sayfadaki «Partimiz böyle bir platform üzerinde yürütülecek bir paralel propaganda ve demokratik eylemler kampanyasının hem MC oylarının geriletilmesine, MC'nin iktidardan çekilme durumunda bırakılmasına katkıda bulunacağı, hem de bir yandan tüm anti - emperyalist ve demokratik güçlerin eylem beraberliğini sağlarken, öbür yandan da sosyalist hareketin ve politikanın bağımsız varlığını koruyabileceği ve kitlelere duyurabileceği inancındadır» cümlesinde ifade edilen görüşle çelişmekte midir? 3. sayfadaki «demokratik güçlerin uzun vadeli mücadele için güç ve eylem birliği» sonradan tarafımızdan sözlü olarak da açıklandığı şekilde birbiriyle irtibatlı bulunmayan paralel eylemlerle mi sağlanacaktır?

Türkiye'de yıllardan beri tek tek demokratik güçler genel hatlarıyla paralel, özel olarak da çeşitli konularda demokratik mücadele veriyorlar. Ama bu paralel eylemler bugüne kadar demokratik güçbirliğinin gerçekleşebilmesini sağlayamadı. Bunda en önemli neden de, şüphesiz eylem birliği yerine eylem paralelliği geçirilmesi oldu.

Bugün Türkiye'de anti demokratik baskıların bunca arttığı, kitlelerin mücadelesinin yükseldiği bir dönemde paralel eylemlerin yetersizliği ortadadır. Kaldı ki, çeşitli nedenlerle, o eylemler gereği kadar paralel de olamamakta, demokratik mücadele de dar çerçevelerde ve grupçu hesaplar arkasında kalabilmektedir. Bugün partilerin üyeleri tutuklanıp işkence görüyorsa, bugün bir partinin Genel Sekreteri dahi tutuklanabiliyor ve bu anti - demokratik baskıların başlıca müsebbibi Anayasaya aykırılığı sabit olmuş Devlet Güvenlik Mahkemeleri oluyorsa ve bu olaylar karşısında bırakalım ortak, deyimlendirdiğiniz biçimde «paralel» bir ses dahi çıkamıyorsa, demokratik güçbirliği görevi üzerimize her zamankinden daha ağır biçimde düşüyor demektir. Tüm demokratik siyasal örgütlerin, (ki bunlar arasında kendisi reddetmediği ve güçbirliğine geldiği oranda CHP'nin de yeri vardır) demokratik güçbirliği, şu anda dağınık durumda bulunan demokratik kitle örgütlerinin tereddütlerini de kırabilecek ve onları da demokratik güçbirliğine daha büyük bir hızla çekebilecektir. Yoksa dağınıklık daha bir süre devam edecekte ve Türkiye anti - demokratik baskıların cılız protestolar ötesinde veya düştüğü yerin dışında ses vermediği bir ülke durumunu sürdüreceğe benzemektedir. Bunda herbirimizin sorumluluk payı da küçümsenemez.

Bilindiği gibi 12 Ekim seçimleri somut hedefi etrafında güçbirliği ve ortak tavır saptama çağrısı Partimiz tarafından yapılmıştır. Partimiz, CHP'nin solunda yeralan sosyalist ve demokrat siyasal kuruluşların böylesi bir çalışmada güçbirliği yapabileceklerini gözönünde tutmuş ve çağrıyı yaparken herhangi bir şart koymamıştır. Diğer taraftan, Partimiz CHP'ye hakim olan sağ çizginin egemen güçlerin bir alternatifi olduğunu kabul etmesine rağmen, önümüzdeki seçimlerin MC tarafından temsil edilen faşizan tırmanışa karşı bir demokrasi mücadelesi de olabileceği gerçeğinden hareket ederek, CHP'ye güçbirliği yapan kuruluşlar tarafından şartlı bir teklif götürülebileceği noktasına da işaret etmiştir. Öte yandan, güçbirliğine çağrılan partiler arasında, karşılıklı ileri sürülecek şartlarda bir uzlaşmaya varılmadığı takdirde, seçimlerde sosyalizmin bağımsız sesini duyurmanın bütün yoları tıkanmış olmayacaktır. Bu bakımdan, güçbirliği ileri sürmüş olduğunuz gibi tek bir alternatifin ayrıntılarının tesbiti değil çeşitli alternatifler üzerinde ortaklaşa tavırda mutakbakata varmaktır. Burada tüm toplantıya katılanların görüşlerinin aynı değerde tartışılacağı ve ortak bir noktaya varılabileceği imkânının da ortaya çıkabileceği tabiîdir.

Biz, önümüzdeki ara seçimlerde sosyalist hareketimizin bağımsız politikasının korunması amacıyla yürütülecek ortaklaşa çalışmaların, bundan böyle faşizme ve emperyalizme karşı verilecek mücadelede güçbirliğinin sağlanması doğrultusunda önemli bir başlangıç adımı olacağına ve böylesi çalışmaların sosyalistler arası diyaloğun gelişmesi açısından önemli rol oynayacağına inancımızı koruyoruz.

Saygılarımızla.

TSİP Genel Başkanı
Ahmet KAÇMAZ

TİP'in cevabına

(Baştarafı 8. Sayfada)

ise sosyalist harekete zarar vereceği endişesi olarak gözükmektedir. Bu yaklaşım sosyalist çalışmanın ajitasyon - propaganda yanını, esas çalışma alanı olarak gören bir tutumdan kaynaklanmaktadır. Oysa bugün sosyalist hareketimizin ve kadroların ihtiyacı, işçi sınıfımızla ve emekçi kitlelerle sıcak ve yakın bağların kurulması, tek kelime ile örgütlenmedir. Ve böylesi imkânlar, onlara, en yoğun politikleştikleri seçim dönemlerinde, sosyalizmi götürmekle, işçi sınıfımızın bağımsız politikasını götürmekle ortaya çıka bilmektedir. Yoksa eleştiri hakkı mahfuz kalmak şartıyla sosyal demokrasinin desteklenmesini isteyerek değil.

TSİP İstanbul'da üç mahallî belediye seçimlerine katılmış ve çok düşük —yirmi, otuz civarında— oylar almıştır. Ama bu seçimlerden sonra hiçbir TSİP üyesi, seçimlere katılmakla çok yanlış bir iş yapıldığını ileri sürmemiştir. Tersine, seçimler boyunca işçi sınıfımızın bağımsız politikasını işleyen partililer, halk kitleleri ile sıcak ilişkiler kurmaya başarmışlar ve seçimlere katılmanın gerçekten çok olumlu sonuçlar verdiğini somut olarak tesbit etmişlerdir.

3 — Bugün pek çok sosyalist demokrat ve ilerici, CHP'nin seçimlerde kayıtsız şartsız desteklenmesinden yanadır. TİP, bu gibi kimselerin istekleri doğrultusunda bir tavır alarak, böylesi «doğru» bir seçme yapmış olmaktan ötürü, ilerde bu gibi kişilerin desteğini hatta kadrolaşmasını sağlayabilir. Ama, böylesi bir tutumun, bugün gerçekten işçi sınıfı sosyalizmi yapmak isteyen ve bunun için de işçi sınıfının bağımsız politikası üzerine titreyen —ki TİP kadrolarını da bu nitelikte görürüz— kadrolar tarafından olumlu karşılanacağına ihtimal verilemez.

4 — Önemli noktalardan biri de, «seçimlerde güçbirliği» vb. somut ihtiyaçların, Türkiye sosyalist hareketinin birliğinin sağlaması doğrultusunda atılacak ilk adımlar için ortaya çıkardığı somut imkânların gözden kaçırılmasıdır. Böylesi tutumlar, mevcut bölünmüşlüğün kemikleşmelere dönüşmesine yol açabileceği gibi, **katılmayanların** «sekt»leşmesi tehlikesini de içerebilir.

Yukarda birkaç temel noktadan TİP mektubunu kısaca eleştirdik. Eleştirimizin olumlu gelişmelere vesile olmasın ve TİP'in kararını yeniden gözden geçirmesi halisane dileğimizdir.

TiP'in cevabı

(Baştarafı 9. Sayfada)

fının sosyalist bakış açısından demokratikleşme sürecine ilişkin olarak eleştirilmeli, kamuoyu önünde açık seçik sergilenmelidir.

● Aynı bakış açısından, CHP incelenmeli, eleştirilmeli, kitlelere anlatılmalıdır. Seçim bildirgesi ve kampanyası yakından izlenerek politika ve tutumundaki tutarsızlıklar, bulanıklıklar, boşluklar açık lanmalıdır. Demokratik özgürlükler konusundaki vaadlerini tutma yükümlülüğü ısrarla hatırlatılmalıdır.

● Tutarlı, geçerli, sonuç verecek ve toplumu ileriye götürecek bir demokrasi mücadelesinin ve programının politik, ekonomik ve sosyal esasları sade, basit, kesin biçimde kamuoyuna açıklanarak, geniş kitlelere aktarılmaya çalışılmalıdır.

Partimiz, böyle bir platform üzerinde yürütülecek bir paralel propaganda ve demokratik eylemler kampanyasının hem MC oylarının geriletilmesine, MC'nin iktidardan çekilme durumunda bırakılmasına katkıda bulunacağı, hem de bir yandan tüm anti - emperyalist ve demokratik güçlerin eylem beraberliğini sağlarken, öbür yandan da sosyalist hareketin ve politikanın bağımsız varlığını koruyabileceği ve kitlelere duyurabileceği inancındadır.

Bilgi edinmeniz ricası ve saygılarımla.

Behice BORAN
Genel Başkan

Yalçın Yusufoğlu

(Baştarafı 3. Sayfada)

bölümde, demokrasinin sınırlarını CHP ile çizmek eğilimi yaygınlaşmıştır. Bu sınır dışında görülen her olay, her uygulama, gözyumulabilir ve önemsiz sayılabilmektedir. Herşey «kelle hesabına» giderek «oy hesabına» indirgenebilmektedir. Küçük burjuva rahatlıkları içinde, yüzlerce, binlerce devrimci zindanlardayken, «ama efendim, yani onlar da biraz ileri değil mi» denebilmektedir. Ve daha da önemlisi, CHP'nin solundaki siyasal örgütlenmelerin, sosyalist partilerin varlığı, sislerle örtülmek istenmekte, bugünün rehavetine kapılınıp yarın unutulabilmektedir. Aldatıcı «umut» CHP adına, CHP'nin bu noktaya gelmesinde de başlıca etken olan sol gelişme, sosyalist çizgi bir yana atılabilmekte, yok sayılmak istenmektedir.

Bu zihniyetin geçerli olduğu yerde, demokrasinin, demokrasi mücadelesinin, burjuva demokrasisi sınırları içinde bile ne önemli yaralar aldığı; ne kadar geri adımlar atıldığı ve her SUSUŞUN, her GÖZYUMMANIN, her dar görüşlü HESABIN; şu veya bu güç, veya örgüt veya kişi adına değil, demokratik mücadele adına ne büyük bir kayıp ve egemen sömürücü güçler, faşizan güçler karşısında nasıl bir geri adım olduğu görülemeyebilmektedir.

Eğer biz, demokratik güçler olarak, bir sosyalist parti üyesi olan iki yazişleri sorumlusu kelepçelendiği zaman; bir sosyalist partinin Genel Sekreteri, Anayasaya aykırılığı bizzat Anayasa mahkemesi tarafından saya aykırılığı bizzat Anayasa Mahkemesi tarafından tuklandığı zaman; sosyalist partilerin üyeleri karakollarda işkenceye tabi tutuldukları zaman; ilerici gençlik örgütlerinin yöneticileri «gizli örgüt iddiasıyla» aylarca tutuklu bulunduruldukları ve örgütleri kapatılmak istendiği zaman; ilerici yayınlar üzerinde her türlü terör uygulandığı zaman susuyorsak; eğer biz, bu aşamada bile demokratik güçbirliğinin asgarî gereklerini yerine getirmiyorsak; eğer biz, «ilericilik» adına Türkiye'yi duvarları CHP'nin özgürlük anlayışıyla sınırlı bir kör kuyuya döndürmenin sorumluluğuna ortak oluyorsak, demokratik mücadeleden söz edilemez; demokrasinin (burjuva anlamında sınırlı demokrasinin bile) adı artık anılamaz.

Ve unutmayalım ki, «yarın» çok geç olabilir. Demokratik güçbirliği günü bugündür. Özünde, «demokrasinin sınırları CHP'de biter» anlayışından başka birşey olmayan suskunluğu aşmanın günü bugündür.

Türkiye'nin tüm demokratik güçleri : CHP'nin demokratik tabanı ve daha da ilerisindeki partilere, sosyalist partilere kadar, işçi sendikalarından demokratik kitle örgütlerine kadar, meslek örgütlerinden demokratik kuruluşlara kadar, faşizan baskılara, nereden gelirse gelsin ve kime yönelirse yönelsin «DUR» diyelim.

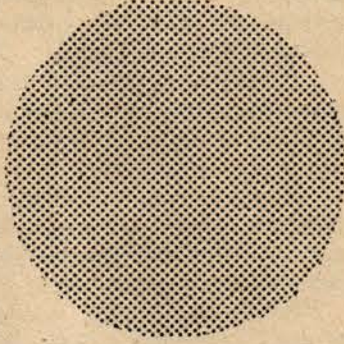
Demokratik güçbirliğinin somutlanmasının günüdür. Faşizan güçlere, anti - demokratik baskılara karşı tek bir yumruk gibi çıkmanın günüdür.

Bu görevin de üstesinden geleceğiz. Engelleri aşıp, tüm demokrat güçlerin ilerici birliğini mutlaka kuracağız.

Sahibi: Mehmet Yücel / Sorumlu Müdür: Yalçın Yusufoğlu / Yönetim Yeri: Cağaloğlu, Başmusaip Sok. Tan Apt. No: 11-İstanbul / Dizgi: Murat Matbaacılık Koll. Şti. 27 45 71 / Baskı: Karaca Ofset 27 53 45 / Dağıtım: Hürriyet Gazete Dağıtım T.A.Ş. / Basıldığı Tarih: 3 Eylül 1975

Sendikal mücadelede sosyalist çizgi ve sapmalar: VII

sendikal mücadelede sosyalist çizgi ve türkiye pratiği

Haftalardır süren bu yazı dizisinde, sendikal mücadelede sapmalar ve bunların Türkiye'deki yansımaları ele alındı. Son iki haftada ise, sendikal mücadelenin bilimsel sosyalizme uygun çizgisinin ilkeleri ve Parti - sendika ilişkisi üzerinde duruldu. Diziyi sona erdiren bu yazıda, bu ilkeler üzerinde yükselen Türkiye pratiğinin gelişimi ele alınacak ve Türkiye'de 1975 yazında göz lenen sendikal çalkantının özü ortaya konmaya çalışılacaktır.

Hatırlanacaktır: Ele aldığımız sapmaların ortak noktası ya açıkça sosyalizmin reddidir; ya da sosyalizmi kabul eder görünüp Parti'yi redderek gene sosyalizmin reddidir. Doğru çizginin özeti ise, birer ekonomik/demokratik sınıf örgütü olan sendikaların merkezinde Parti'nin yeraldığı işçi sınıfı örgütlenmesindeki yerini alması Parti'nin denetim ve güdümünü, zengin sendika mücadele pratiği ile birleştirmesidir.

SENDİKA YÖNETİMİNDE PARTİLİ İŞÇİLER

Bu noktada, Türkiye pratiği ağır da olsa sağlıklı bir yönelim içindedir. Sözünü ettiğimiz sosyalist çizgide doğru sendikal mücadelenin varolabilme şansının kesinlikle fabrika birimlerinden başlayan «sosyalist ve mutlaka Partili işçiler» birikimine bağlı olduğu biliniyor. Çünkü sosyalizmin bilimine uygun bir sendikal mücadele üç beş sendika liderinin sübjektif tercihini sosyalizm lehine kullanmasıyla değil sendikal kadrolarının her kademesinin partili işçiler tarafından doldurulması ile mümkündür.

Bugün Türkiye'de işçi kitleleri arasında sosyalist bilincin yerleşmesi —mücadelenin içinde yeralanların daha da iyi gözleyebileceği— yüksek bir hıza sahiptir. Pek çok yerde bu bilinçlenme «partili» olma zaruretiyle birlikte kavranmaktadır. Üstelik çok yerde de, bu bilinç sosyal demokrasi konağına uğramaksızın elde edilmektedir.

Burada hiç abartmaksızın altı çizilmesi gereken, işçi sınıfı içindeki «sosyalizm yönünde kullanılan tercihler» dir. Sosyal demokrat sendikaların hele bir zamanlar sosyalist bilinip sosyal demokrasiye yönelen sendikaların tabanlarındaki tepki, bu tercihin ilk belirtilerinden biridir. DİSK'e yönelen geniş işçi yığınları, bu tercihlerini DİSK adında kavramlaşan ilerici ve daha da önemlisi sosyalist öz'e yöneltmektedirler. Dikkatli bir gözlem, bugün toplu sözleşmelerle sağlanan haklar konusunda DİSK sendikaları ile bir kaçı hariç Türk İş sendikaları arasında dişe dokunur bir farklılaşım olmadığını görecektir. Buna rağmen geniş işçi kitleleri gittikçe artan bir hızla Türk İş'ten kopmakta ve DİSK'e koşmaktadırlar. Hatta pek çok yerde bu yönelim, DİSK yönetimindeki, DİSK'e bağlı bazı sendikaların yönetimindeki sosyal demokrat, hatta yer yer daha geri unsurlara **rağmen** olmaktadır.

Özetleyerek söylersek, işçi kitlesi içinde sosyalizme yöneliş tahminlerin ve dışardan bakanların sanılarının üstünde bir hıza sahiptir. İşçi sınıfı sosyalistlerinin ajitasyon propaganda çalışmaları gerçek içeriğine kavuştukça ve Türkiye'deki sosyalist hareketin bölünmüşlüğü yokoldukça, bu yönelim «partili olma bilinci» ile de taçlanacaktır.

ÇATIŞAN TÜRK - İŞ VE DİSK DEĞİL SOSYALİZM VE SOSYAL DEMOKRASİDİR

Sosyalist açısından 1975 yazında, sendikaların tabanında çarpışan iki önemli eğilim, Türk İş - DİSK çekişmesinin ötesinde, sosyalizm ve sosyal demokrasidir.

Yukarıdan beri sayageldiğimiz yargılar, abart malı, hatta yürek serinletici köksüz iddialar olarak değerlendirilebilir. Arkadaşlarımız arasında, bu konuya ilişkin bazı endişeleri silmek için bu konuda bir kaç söz daha söylemek yararlı olacaktır.

İşçi sınıfımız sosyalizme yöneliyor dedik. Ancak bu kuşkusuz bir süreçtir. Bu sürecin tamamlanışı «partili» olmaktır. Ama bilinçlenmenin, sosyalizme yönelmenin ilk basamaklarında bu durumun kanıtlanması bazı gelişmelerin doğru değerlendirilmesi ile mümkün.

İşçi sınıfı içinde görülen «bazı gelişmelerin» belli başlıları nelerdir?

● İşçiler hızla Türk İş'e bağlı sendikaları terketmekte ve DİSK'e bağlı sendikalara geçmek tedirler.

● **Bütün** sendikaların tabanlarından, sendika yönetimine adaylığını koyan kadrolar fışkırmakta, yıllanmış sendika liderleri (çoğu zaman sendika ağaları) artık «yerlerini» güvende hissetmemektedirler.

● AP ve benzeri partiler için geleneksel oy depoları olarak bilinen işçi mahallelerinde oyların akışının yönü tamamen değişmiştir.

● Sendika seçme özgürlüğü ve sendikalaşma hakkı üstüne burjuvazinin ördüğü duvarlar bir işgal, boykot, direniş pratiği ile yıkılmaktadır.

Bunları tek tek ele alalım:

DİSK'e yönelmenin, Türk İş'i terketmenin temelinde sanıldığı gibi, sadece yüksek ücret zam ları ve geniş sosyal haklara duyulan özlemin yatmadığını yukarıda belirtmiştik. Sarı sendikacılığı yıkmak, ilerici, işçiden yana sendika özlemi yanında, bu tercihlerde DİSK'in sosyalist sendika olarak tanınmasının da payı büyüktür.

DİSK'İ TÜRKLER KLİĞİ TEMSİL EDEMEZ

Sendika tabanlarından fışkıran ve yönetime adaylığını koyan kadroların büyük çoğunluğu «sosyalist» tirler ve işçilerden «sosyalist» oldukları için destek görmektedirler. Maden İş sendikasının bölge temsilciliği seçimlerinde Kemal Türkler kliğine karşı çıkan adaylar ve bu adayların yüzde sekseninden fazlasının seçim başarısı bunun yeterli kanıtıdır.

İşçi mahallelerinde AP ve paraleli partilerden kopan işçi oyları sosyalizme giden bir yörünge içinde ilerlemektedir. Daha dün «halkçı Ecevit» sloganlarının duyulduğu grev meydanlarında, işçi mahallelerinde bugün (yani daha bir yıl bile geçmeden) «sendika seçme özgürlüğü», «referandum», «bağımsız Türkiye», «kahrolsun faşizm» gibi CHP'nin temsil ettiği siyasi çizginin ilerisinde sloganlar yerleşmektedir. Kaldı ki sosyalizmin ustaları, geniş işçi kitlelerinin sosyalizme yöneliş sırasında ve geçici bir süre için sosyal demokrat ideolojinin etki alanı içine girebileceğine işaret etmişlerdir ve «bir ara şekillenme» olarak tanımladıkları bu durumun «geçiciliğini» vurgulamışlardır.

DİRENİŞLERDEKİ SİYASAL İÇERİK

Bugün belli başlı sanayi merkezlerini ve özellikle İstanbul'u saran direniş dalgasında gerek direnişlerin sebebi, gerekse eylemin niteliği günübirlik ekonomik mücadeleyi çok aşmaktadır. Direnişlerin hemen hemen tümünün temelinde sendika seçme özgürlüğü ve özgürce sendikalaşma hakkı yatmaktadır. Bu iki hedef bugün aslında CHP'nin ilerisinde hedeflerdir. CHP gerek MSP ile kurduğu hükümet zamanındaki tutumu ile, gerekse muhalefetteki tutumu ile bu hedeflere gerçekten sahip çıkmadığını yeterince kanıtlamıştır. Bugün referandum mücadelesini sonuna kadar destekleyen, savunan ve yürütenler sosyalistlerdir. Kaldı ki demokratik bir mücadele yöntemi olarak direniş, burjuvazi tarafından «kanunsuz» deyimiyle mahkum edilmek istenmekte ve CHP'nin bir kaç göstermelik çıkışı ile, bir kaç milletvekilinin seçim yatırımı dışında sadece ve sadece işçi sınıfı sosyalistleri tarafından savunulmakta ve sahip çıkılmaktadır.

Bu saydığımız gelişmeler, işçi sınıfının kitlevi olarak sosyal demokrasinin ötesinde ve sosyalizme varacak bir çizgiye yönelmişliğinin belirtileri, kanıtlarıdır. Ancak bu süreç, işçilerin kendi sınıf partilerinde örgütlenmesi ile tamamlanacak ve ancak o zaman başarı şansı kazanacaktır.

PARTİ - SENDİKA BAĞI

İşçi sınıfı sosyalistleri ilkin parti - sendikal mücadele bağını doğru kurmalıdırlar. Bu, sendikal mücadele ile siyasal mücadelenin bütünlüğü üstüne bilinenleri tekrarlamak değildir. Daha da ileri bazı görevlerin yerine getirilmesini gerektirir. Sözü edilen bütünlük aynı zamanda işçi sınıfının siyasal örgütlenişinin tamamlanması için zorunlu bir bağı da içerir.

Bu yüzden işçi sınıfı sosyalistlerinin bu konuda yüklendikleri görev sosyalist ve partili işçi liderlerinin oluşturulmasıdır. Bir başka deyimle işçi sınıfı içinden sosyalist kadrolar çıkarma görevidir. Bu kadrolar bir yandan sendika yönetimlerinin **bütün** kademelerinde yeralırken, bir yandan da geniş yığınların sosyalistleşmesinde ve işçi sınıfı sosyalistlerinden, partililerden ve sempatizanlardan oluşan gelişmiş bir siyasi örgütlenmenin tamamlanmasında birincil görevler üstleneceklerdir.

DİRENİŞLER, GREV KIRICILAR ve PROVOKATÖRLER

Yurdun dört bir yanında ardarda direniş ler patlıyor. İstanbul, İzmir gibi büyük sanayi merkezlerinde daha da yoğunlaşan direnişler, işçi sınıfımızın demokratik haklarına sahip çıkışının ,bu hakları söke söke alma kararlılığının en açık kanıtları. 1968'lerde başlayan direniş, işgal, boykot pratiği, 1971 faşist dönemindeki ara hariç, durmadan sürüyor.

Direnişlerin sebepleri, 1968'den bu yana büyük ölçüde değişmedi. Sendikalaşma ve sendika seçme özgürlüğü! 1968 Derby işgalinden bu yana bütün direnişlerin temelinde yatan esas neden bu. Burjuvazi işçi sınıfının bu en temel demokratik hakkını tanımamakta direniyor. Adım adım gerilediği açık. Ama kolay terketmiyor mevzilerini. İşçi sınıfının kabaran mücadelesi karşısında attığı her geri adımı yeniden kazanmak için saldırıyor, çırpınıyor.

Burjuvazinin bu saldırılarını küçümsemek doğru değil. Üstelik saldırılar, burjuvazinin bir dizi **provokasyonu** ile besleniyor. Gelecek günler ise işgal boykot biçiminde beliren direniş pratiğinin yaygınlaşacağını ve hatta yeni boyutlara ulaşacağını gösteriyor.

Çeşitli direnişlerde yeralmış işçilerin yayınladıkları basın bildirisindeki şu ibare bunun yeterli kanıtı değil midir?

«...İşte ülkemizdeki tüm işverenlerin de tek düşünceleri en fazla kârdır. Emperyalist - kapitalist sistemin bir halkasını oluşturan ülkemizin ekonomisi de bu krizin içinde olduğundan ve bununla birlikte gelişen emekçi kitlelerin devrimci mücadeleleri, işverenlerin kuşkularını had safhaya ulaştırmış, bu şaşkınlık içinde baskı kurumlarını hiç düşünmeden en amansız ve gaddar bir tarzda kitlelerin üzerine çevirmekte hiç tereddüt etmemişlerdir.

İşverenlerin bu tavırları karşısında, sendikalar da tamamen **yetersiz** kalmış, işçilerin sorunlarını **çözümleyemez** duruma düşmüştür. Artık işçiler, kendi haklarını, kendi davalarını **kendi güçleri ile** çözümleyebileceklerinde karar kılmışlardır. Ve işverenlerin pervasız tavır ve davranışları karşısında direnişe geçmişlerdir.

Sendikalar ise işçi sınıfının gelişen bu haklı direnişleri karşısında sadece uzaktan seyreden seyirci durumunda kalmışlar, hatta işçi sınıfının bu kararlı ve güçlü hareketini pasifleştirerek işverenlerin lehine biten ve yüzlerce işçinin tazminatsız olarak **atılmalarına** işsizliğe, açlığa ve sefalete sürüklenmelerine göz yummuşlardır...»

Bu basın bildirisini direnişteki Koçak Demir Çekme, Murat Cam, Trakya Cam, Sungurlar (Ambarlı), Gamak işçilerinin temsilcileri imzalamışlardır. Altlarını çizdiğimiz sözcükler işçi sınıfı sosyalistlerine önümüzdeki günlerde düşecek ağır görev ve sorumlulukları açıkça işaret ediyor. Teşhisler büyük ölçüde doğrudur. Ancak haber verdikleri tehlikeler ve sapmalar da aynı oranda önemlidir. En hafif anarko sendikalizm olacak bir dizi sapmaya ebelik edebilecek bir dönem yaşanmaktadır.

Sendikalar gerçekten büyük ölçüde işçi hareketinin gerisinde kalmışlardır. Üstelik, ister istemez sertleşen eylemler, bazı sendikaların geleneksel pasifizmi yüzünden «sendikaların örgüt disiplinin» dışına taşma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bu taşmanın, sonuçlarının ne olabileceği konusu üzerinde düşünülmeli ve tek etkili cevabın Parti disiplini olacağı unutulmamalıdır .

Üstelik burjuvazi en hünerli kadrolarını provokasyonlar için harekete geçirmiştir. Aşağıda özetle ele alacağımız Berec olayları bunun yeterli göstergesidir.

Berec olayını özel bir provakasyon gibi değil, yaygınca kulanılması ihtimal dahilinde olan bir anti - demokratik saldırı olarak alıp değerlendirme gereği var.

Berec olayı nedir? Sorunun cevabı olağanüstü uzunlukta olabilir. Berec daha 1969'lardan bu yana sarı sendika - işveren çemberi ile kuşatılmış ve sendika seçme özgürlüğüne ilişkin bütün eylemlerin kimi zaman zorbaca, kimi zaman hileyle kırıldığı bir fabrikadır. Yaklaşık 1400 işçi çalışır Berec'de ve fabrikada her zaman patron köpekleri ile, profesyonel ve yarı profesyonel provokatörlerle bilinçli işçiler, işçi sınıfı sosyalistleri arasında kıyasıya bir mücadele süregelmiştir.

Berec'teki son olayın başlangıcı ise kabaca şöyle: Kimya-iş kolunda ilerici bir sendika olan DİSK'e bağlı Kimya - İş Sendikasının (şimdiki adı Petrolkimya - İş) örgütlenme girişimleri 1971 faşist rejiminde, rejimin kendine has metodları ile kırıldıktan sonra Berec'de şimdi DİSK'e katılmış olan ve Mehmet Kılınç'ın başkanlığını yaptığı Petkim - İş sendikası bir örgütlenme girişiminde bulunmuş ve başarıya ulaşmıştır. İşverenin bütün çabaları bu örgütlenmeyi kırmaya el vermemiştir. Ancak Berec Türkiye'nin en önemli pil fabrikalarından biri hatta birincisidir. Üstelik fabrikanın bulunduğu yer diğer fabrikalara örneklik edecek kadar merkezidir. Bu yüzden özel olarak Berec patronu, genel olarak patronlar Berec'de DİSK'in örgütlenmesini kırmaya kararlıdırlar. Nitekim bu amaçla bir «işyeri» sendikası «kurdurtulmuştur» : KİMSAN! Sendikanın başında müseccel işçi düşmanları vardır: Biri Ilgız Aykutlu. 12 Mart öncesinin İstanbul 1. Şube Müdürü Ilgız Aykutlu. Sansaryan handaki elektrikli, joplu, tekmeli işkencelerin elebaşı, 15 - 16 Haziran olayları sonunda belli başlı fabrikalarda işletilen kara listelerin hazırlayıcısı ve daha sonraki günlerde sürüp giden insafsız işçi kıyımının nerede ise planlamacısı Ilgız Aykutlu. Polislikten ayrıldıktan sonra da bir başka müseccel işçi düşmanı ile ortaklaşa bir hukuk bürosu kurdular. Ortağı Hüseyin Yarsuvat. Toplum polisinin —muhtemelen fahri— öğretmeni, İstanbul'daki irili ufaklı bir çok fabrikanın danışmanı ve akıl hocası bir işçi düşmanı. Kurulan büronun sadece adı hukuk bürosudur. Aslında büro bir yanıyla gayri resmi işveren sendikası bir yanıyla da fabrikalardaki devrimci sendikaların ve işçilerin tasfiye bürosu, bir yanıyla da profesyonel grev kırma bürosudur.

Berec provokasyonunu işte bu iki kişi tez gâhlamışlardır. İstanbul'daki pek çok fabrika patronunun karanlık planlarını hazırlayan ve uygulayan bu kişiler Berec'de arkadaşlarına öncülük eden birkaç işçiyi işten çıkarttılar

Ardından direniş başladı ve onu dizi provokasyonlar izledi. İşçileri çatışmaya zorlamak için her türlü yol denendi. Patron köpekleri, polis görevlileri, direnişi yani sendika seçme özgürlüğü için verilen mücadeleyi hedefinden saptırmayı denediler. Tam bir hafta sinsi sinsi bu plan tezgâhlandı. Ama işçilerin bilinci, bu çabaları boşa çıkardı.

Sonunda provokasyon çabaları doruğuna ulaştı ve fabrika ile ilgisi olmayan ve yaptığı iş **objektif** bir provokasyon olarak nitelenmesi gereken bir kişi polislere ateş açtı ve polisin direnişi zorbaca kırmasını bahanesi yaratıldı. Ve en hafif deyimiyle işçi sınıfı yöntemi olmayan bireysel terör davranışı işçi hareketlerine sokulmağa çalışıldı.

Sonunda provokasyon çabaları doruğuna ulaştı. Fabrika ile ilgisi olmayan bir kişinin polise ateş açması, polis ateşine mukabelesi ile, polisin direnişi zorbaca kırması olayına rahat ortam hazırladı.

Durum ortada. Bir yanda işçi sınıfı hareketinin gerisinde kalmış sendikalar, bir yanda burjuvazinin giriştiği yıkıcı provokasyonlar, bir başka yanda ise, direnişleri anti - demokratik bir saldırının gerekçesi yapmak isteyen faşist özlemli MC hükümeti. Ve kimileri kırılsa da sürüp giden direnişler. İşte tablo bu!

Gamak direnişi sürüp gidiyor. İşveren aralıksız olarak işçilerin iş akitlerini feshediyor. Sendika «yasal gerekçelerle» müdahale etmeksizin seyrediyor.

Ambarlı direnişi Berec olayında andığımız kadronun bu kez de grev kırıcı olarak görev aldıkları bir grev oylaması ile mahkum edilmek istendi. Ama sendika grevi sürdürüyor ve yasal hakkını arıyor.

Trakya Cam Sanayii işçileri patronun lokavt silâhıyla da mücadele ederek sürdürüyorlar direnişlerini.

Berec direnişi yukarıda açıkladığımız gibi karmaşık bir provokasyon tezgâhından sonra kırıldı.

Çamgaz'da direnen 85 işçinin 49'unun iş akitleri feshedilmiş durumda.

Murat Cam işçileri sendika seçme özgürlüklerini ancak direnerek elde etme mücadelesi içindeler.

İstanbul Hilton'da, sosyal demokratların sistemli ihanetlerine tanık olan işçiler yeniden direnişe geçtiler.

En yetkili işveren temsilcilerinden, MC liderlerine kadar bütün egemen güçler ise direnişlerin demokratik niteliğini silmek ve «anarşi» edebiyatının malzemesi yapmak çabaları içerisinde.

Bu durumda, işçi sınıfı sosyalistlerinin kararlı ve etkin olarak direnişler üzerine eğilmeleri zorunlu. Özellikle provokasyonlara karşı tek silâhın örgütlü olmak mümkün olduğunu ve işçi sınıfının dayanışmasını tam anlamıyla gerçekleştirmek gereğini, direnen işçiler başta olmak üzere tüm işçi sınıfına benim setmek zorunluğu var. İşçi sınıfı hareketinin dışına düşmek istemeyen sendika yönetimleri için de pasif tutumlarını terketmek ve temsil ettikleri sınıfın yanında etkili bir biçimde yer alma görevi dayatıyor.

